БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 224 (17.208). ● 30 сентябрь 1978 йил, шанба ● Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети 5 миллион 700 минг тонна Ўзбекистон пахтасини тайёрлаш юзасидан социалистик мажбуриятларни бажариш учун республика меҳнаткашлари олиб бораётган курашни ҳар томонлама ва оператив ёритиш зарурлигини назарда тутиб, шу йил пахта йиғим-терими кампанияси даври учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузурида матбуот марказини тузишга қарор қилди.

Оммавий ахборот воситалари орқали ҳамда варақалар, плакатлар чиқариш йўли билан пахта ҳосилини йиғиб-териб олиш соҳасидаги илғор тажрибани пропаганда қилишни ташкил этиш, йиғим-терим мавсуми давридаги иш юзасидан республика матбуоти учун тавсиялар ишлаб чиқиш матбуот маркази ишининг асосий йўналишлари қилиб белгиланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область партия комитетларига шу комитетлар ҳузурида матбуот марказларини тузишни тавсия этди.

ПАХТА ТЕРИМИ БИР МАРОМДА БОРСИН

Пахтазорлар қордек оппоқ либосга бурканди. Бу ерда ҳам хирмон кўтариш пайти бошланди. Кўпчилик хўжаликларнинг коллективлари мўл ҳосил етиштириб, теримни қисқа муддатларда ўтказишга, нобудгарчиликка йўл қўймасликка интилмоқдалар. Уларнинг мақсади бу йил мамлакатга саккиз ярим миллион тоннадан зиёд «оқ олтин» беришдан, саноатни сифатли хом ашё билан тўлароқ таъминлашдан иборат.

Пахтакор республикаларнинг деҳқонлари СССР янги Конституциясининг бир йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақага фаол қўшилдилар. Улар шонли санани зарбдор меҳнат билан нишонлашга, партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми ўртага қўйган вазифаларни амалга оширишга салмоқли ҳисса қўшишга азму қарор берганлар. Жиззах областининг пахтакорлари ҳосилнинг 85 процентини машинада териб олиш, давлатга пахта сотиш планини 15 октябргача туғаллаш, социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш юзасидан қимматли ташаббус билан майдонга чиқдилар. Бу ватанпарварлик ташаббусини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллади, республикадаги хўжаликларда ишчанлик билан қўллаб-қувватланди. Бошқа республикаларнинг илғор колхоз ва совхозлари юксак марраларни белгилаб олдилар. Машиналар ёрдамида жами сал кам беш миллион тонна пахта териш режалаштирилди.

Қўйилган мақсадга муваффақиятли эришиш учун пахтакорлар ихтиёрида яхши имкониятлар бор. Уларнинг қўлига 49,8 мингта терим агрегати, кўпгина бошқа машина-механизмлар бериб қўйилган. Машина-механизмларнинг кўпайганлиги, илғор технология кенг жорий этилаётганлиги меҳнат унумдорлигини икки-уч баравар ошириш, терим муддатларини анча қисқартириш, маҳсулот таннархини камайтириш имконини бермоқда. Кейинги йилларда қишлоқда шундай ажойиб усталар етишиб чиқдики, улар комбайнларни мукаммал эгаллаб олдилар ва мавсум давомида ҳар бири 300-400 тоннадан пахта териб бермоқдалар. Партия, совет, касаба союз ташкилотларининг, хўжалик раҳбарларининг вазифаси илғорларнинг меҳнат усуллари ва методларини ҳаммага ўргатишдан, техникани ўрганиб олган барча кишиларни машинада ишлашга жалб қилишдан иборат. Ҳар бир терим агрегати икки сменада тўла қувват билан ишлатилиши зарур.

Ипатово деҳқонларининг тажрибасидан пахтазорларда самарали фойдаланилаётган жойларда иш муваффақиятли бормоқда. Чунончи, Туркманистон ССР Тахтабозор районининг механизаторлари терим-транспорт отрядлари ва комплексларни тузиб, ўтган мавсумда ҳар бир агрегатнинг ўртача унумдорлигини 197 тоннага етказган эдилар. Бу йил Озарбайжон, Қозоғистон, Урта Осиё республикалари пахтазорларига 4.714 та ана шундай отряд ва комплекс чиқиб, иш бошлайди. Меҳнатни ташкил этишнинг илғор шаклларидан ижодий фойдаланган кўпгина колхоз ва совхозларда машина-механизмлар барвақт ремонт қилиб қўйилди, улар йирик бўлинмаларга бирлаштирилди. Аммо бир қанча жойларда пахта теримига дуруст тайёргарлик кўрилмади. Масалан, Туркманистоннинг Мари районида ҳамма пахта териш машиналари гўё шай қилиб қўйилганлиги тўғрисида рапорт берилган эди. Текшириб кўрилганда эса, «Зарбчи», Чкалов номли колхозларда бир неча комбайн бузилиб ётганлиги, уларнинг бир қисми устахоналарда турганлиги аниқланди. Техникани қайта тиклаш учун запас қисмлар етишмаяпти. Машиналар ремонтини тезроқ туғаллашда, терим конвейерининг бир маромда боришида механизаторларга ёрдам бериш — колхоз ва совхозлар, район қишлоқ хўжалик бошқармалари, «Госкомсельхозтехника» бирлашмалари раҳбарларининг энг муҳим вазифасидир. Терим даврида зарур деталлар запаси яратиб қўйиш, уларни агрегатлар ишлаб турган жойларга тезроқ етказиб бериш учун ҳамма чораларни кўзда тутиш лозим.

Тайёрлов пунктларида пахта хирмонлари кун сайин кўтарилиб бормоқда. Илғор коллективлар пахта териш ва уни давлатга топшириш графигидан анча илдамлаб кетмоқдалар. Озарбайжон ССР, Андижон, Фарғона областлари хўжаликлари ҳосил теримини зарбдор суръатлар билан олиб бормоқдалар. Аммо баъзи районларда техникани ишга тушириш пайсалга солинмоқда. Чунончи, Бухоро ва Наманган механизаторлари ҳозиргача неча ўн минг тонналаб пахтани машинада териб олаётган бўлсалар, Сирдарё, Чоржўй ва Кулоб областларида машинада пахта теришга жуда суст киришмоқдалар. Вақт эса ғанимат. Хўжалик мутахассисларининг, бригадирлар ва бўлим бошқарувчиларининг техникадан самарали фойдаланишдаги ролини ва масъулиятини ошириш — партия комитетларининг бурчидир.

Ҳосилни тўла-тўкис йиғиштириб олиш, пахтанинг, айниқса, қимматбаҳо ингичка толали нав пахтанинг юксак сифатини таъминлаш — деҳқонларнинг энг асосий вазифаларидан биридир. Бунинг энг тўғри йўли поток усулни жорий этишдан, терим конвейерининг барча бўғинларини аниқ ишлатишдан, пахтани яхши сақлашдан иборат. Шу боисдан ҳам айрим областларда хирмонларни, асфальт майдончаларни, пахта заводларини тайёрлаш чўзиб юборилганлиги, йўллар, кўприклар, тош-торози хўжалиги ва қуритиш-тозалаш цехлари ремонти секин бораётганлиги ташвишланишга сабаб бўлмоқда. Бу ишларни жадаллаштириш, барча машина-ускуналарни ҳеч нечиктирмай шай қилиб қўйиш — пахтани сақлаб қолиш, уни бузилишдан омон асраш демакдир.

Бу йил колхозлар, совхозлар ва саноат корхоналарининг коллективлари ўртасидаги социалистик ўзаро ёрдам янада ривож топди. Пахтакорлар билан пахта заводларининг ходимлари Ямполь лавлагикорларининг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, ҳосил учун курашдаги куч-ғайратларини бирлаштирмоқдалар. Улар меҳнат ҳамдўстлиги шартномалари тузиб, пахтани ўз вақтида териш, тайёрлаш, қайта ишлаш, унинг юқори сифатли бўлишини ва тўла-тўкис сақлаб қолинишини таъминлаш тадбирларини белгиламоқдалар. Маҳаллий партия ва хўжалик ташкилотлари бу ватанпарварлик ҳаракатига шу ишга дахлдор бўлган барча коллективлар қўшилиши тўғрисида ғамхўрлик қилишлари керак.

Пахта терими қишлоқ коммунистларининг сиёсий етуклиги, ишчанлик ва ташкилотчилик қобилиятларини, партия комитетларининг жанговарлигини синовдан ўтказади. Уларнинг вазифаси — деҳқонларнинг бутун куч-ғайратини теримни намунали ўтказишга қаратишдан, механик-ҳайдовчилар, бригадалар ва бўлимларнинг юксак меҳнат унумдорлиги учун ўтказилаётган мусобақаси таъсирчанлигини оширишдан, хўжасизликка ва интизомни бузиш ҳолларига қарши курашишдан иборат. Мусобақа якунларини ўз вақтида чиқариб туриш, унинг ғолибларини маънавий ва моддий жиҳатдан рағбатлантириш, илғорлар тажрибасини зўр ғайрат билан оммалаштириш муҳимдир. Далада ишлаётган кишиларга маданий-маиший хизмат қилишга доимий эътибор берилиши лозим.

Пахтазорлардаги иш кўлами кенгайиб бормоқда. Ҳозир бу ердаги ҳар бир кун ва ҳар бир соат ғанимат. Бутун куч ва воситалардан ғоят самарали фойдаланиб, жуда қимматли техника экини бўлган пахта етиштириш ва тайёрлаш юзасидан олинган бу йилги социалистик мажбуриятларни ва беш йилликнинг уч йили топшириқларини муваффақиятли бажариш керак.

(«Правда» газетасининг 29 сентябрдаги бош мақоласи).

Оржоникидзе райони соҳибкорлари ғалабаси

ҚИБРАЙ («Совет Ўзбекистони» махсус мухбири). КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бераётган Оржоникидзе райони соҳибкорлари давлатга мева ва узум топшириш юзасидан ўз зиммаларига қабул қилган мажбуриятларини ошириб бажардилар. Эл дастурхонига пландаги 7900 тонна ўрнига 13500 тонна мева ва 13900 тонна ўрнига 15000 тонна узум етказиб берилди. Бу ғалабага асосан ҳосилдорликни ошириш ҳисобига эришилди.

Оржоникидзелик соҳибкорлар давлатга яна 2500 тонна мева ва 2000 тонна узум топшириш юзасидан қўшимча мажбурият олдилар.

МАШИНАЛАР ТЎЛА ҚУВВАТ БИЛАН ИШЛАСИН

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози механизаторлари йиғим-терим суръатини кун сайин оширмоқдалар. Пешқадам механизаторлар мавсумда 250-300 тоннадан «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олиб, ўзаро мусобақалашиб ишлашяпти. Суратда: совхоз партия комитетининг секретари А. Хўжақулов (ўнгда) илғор механизаторлардан М. Халилич ва И. Қуртаметов ўртоқлар билан суҳбатлашяпти.

А. УСМОНОВ фотоси. (ЎзТАГ).

ПАХТА ШТАБИ

Телефонлар: 337343 - 337604

МАШИНАДА КИМ ҚАНЧА ПАХТА ТЕРДИ

Ульянов районидаги «III Интернационал» совхозининг механик-ҳайдовчиси Ҳайдар ПИРИМОВ
165 тонна

Косон районидаги «Ленинград» совхозининг механик-ҳайдовчиси Жумабой ЭРКАЕВ
142 тонна

Шу совхоздан Хонкелди ХОЛИҚОВ
150 тонна

Шу райондаги «Партия XX съезди» совхозининг механик-ҳайдовчиси Олга РАҲМОНОВА
142 тонна

ДАШТ ДУРДОНАСИ

ПАХТАКОР («Совет Ўзбекистони» мухбири). Жиззах даштининг кенжа хўжалиги Ульянов номли совхозда машинада пахта териш кун сайин авж олдирилмоқда. Машиналар билан биринчи теримдаёқ ҳар гектар ердан 28 — 30 центнердан «оқ олтин» териб олинмоқда. Хўжаликнинг Очил Каримов бошлиқ бригадаси заршунослари областда биринчи бўлиб зафар маррасини эгаллашди. Йиллик план уч иш кунида бажарилди. «Зангори кема» капитанлари ака-ука Отақул, Жуман ва Давлат Каримовлар жасорат кўрсатишди. Уларнинг ҳар бири ўз агрегатлари бункеридан 30—40 тоннадан дур тўкишди. Бригада пахтакорлари 68 гектар ернинг ҳар гектаридан яна 15 центнердан ҳосил олиб, 40 центнерлик маррани эгаллаш шиорини ўртага ташладилар. Бригадада терим қизғин давом этмоқда.

Н. МИРЗАЕВ.

«САВАЙ» ТЕРИМГА ТУШДИ

АНДИЖОН («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қўрғонтепа тоғли зонага киради. Бу ерда пахта кечроқ етилади. Шу сабабдан теримга кечроқ киришилди. Ленин орденли «Савай» совхози Қўрғонтепа районининг йирик хўжалиги. Совхоз районнинг қарийб учдан бир пахтасини беради. Савайликлар бу йил давлатга пландаги 20 минг тонна ўрнига 22 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олишган. Бу пахтанинг 90 процентини механизаторлар теради.

Совхозда терим икки сменада ташкил этилди. Биринчи куниёқ далага 105 та машина чиқарилди. Бункерлардан 900 тонна «оқ олтин» тўкилди. Абдумутал Ҳасанов, Исроил Ҳамдамбеков, Ваҳоб Жабборов сингари механик-ҳайдовчилар кунига 12—13 тоннага етказиб пахта термоқдалар.

Совхозда терим қизғин тус олди. Машиналар ёрдами билан кунига йиллик планнинг 4—5 проценти миқдорида пахта терилмоқда.

А. ҚУРОНБОЕВ.

ДОНГДОРЛАР РАПОРТИ

НАМАНГАН. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Поп районининг пахтакорлари бу йил она-Ватанга 60 минг тонна пахта етказиб бериш, ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказиш, ялпи ҳосилнинг 80 процентини бункерлардан ағдариш мажбуриятини олганлар. Шу кунларда район пахтазорларида 180 дан ортиқ терим машинаси группа усулида ишлатиляпти. Эрта-индин яна 120 та «зангори кема» теримга туширилади. Учқўрғонликлар ташаббусига қўшилган дала гвардиячилари пахтани тез, соз ва сифатли териб олмоқдалар.

Ленин орденли Ленин номли совхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Эргашев бошлиқ бўлими механик-ҳайдовчилари биринчи машина теримидаёқ ҳар гектар ердан 38 центнердан ошириб юқори сифатли пахта териб олмоқдалар. Ғ. Қобулов, Э. Йўлдошев, Ҳ. Турсунов каби ўнлаб дала гвардиячилари ўз агрегатлари бункеридан кунига 15—18 тоннадан дурдона тўкиб, хирмонга қут-барака киритишаётир. Хўжаликнинг У. Парпиев, А. Султонов бошқараётган бўлимларида ҳам йиғим-терим юқори суръат билан олиб борилмоқда. Совхоз меҳнат аҳли давлатга 17 минг тонна пахта етказиб бериш юзасидан юксак мажбурият олган.

Т. НАЗИРОВ.

5.700.000 ТОННА „ОҚ ОЛТИН" УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 29 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида).

Бухоро	3,23	51,83	3,99	35,88
Фарғона	3,03	47,29	3,29	26,40
Наманган	3,85	45,73	4,22	32,92
Андижон	3,74	43,13	4,66	32,95
Сурхондарё	2,58	38,37	3,02	31,09
Қашқадарё	2,92	36,68	2,68	25,33
Тошкент	4,05	20,41	4,31	16,84
Жиззах	2,18	9,82	2,57	10,14
Самарқанд	1,66	9,77	1,39	4,46
Хоразм	1,67	7,97	0,63	1,41
Сирдарё	1,11	4,99	1,25	4,43
ҚҚАССР	0,81	4,61	0,07	0,12
Республика бўйича:	2,66	29,10	2,77	18,96
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Бухоро	2,01	35,40		
Наманган	1,61	33,22		
Сурхондарё	1,42	20,70		
Қашқадарё	1,24	13,73		
Республика бўйича:	1,43	20,44		

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Самарқанд областининг саноати маҳсулот реализация қилиш юзасидан шу йилнинг тўққиз ойлик планини 26 сентябрь куни муддатидан илгари бажарди.

Ой охиригача планга қўшимча суратда 20 миллион сўмликдан кўпроқ саноат маҳсулоти реализация қилинади.

(ЎзТАГ).

СУРЪАТНИ БЎШАШТИРМАЙМИЗ

Район партия ташкилоти Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пахтачиликни комплекс механизациялаш, айниқса ҳосил йиғим-теримини кенг машиналаштиришга қаратилган йўлини оғишмай амалга ошириб келмоқда. Район пахтакорлари ва механизаторларининг куч-ғайратини, пахтачиликни юксалтириш соҳасида тўплаган бой тажрибаси ва юксак маҳоратини пахта етиштиришни узлуксиз кўпайтириб борган ҳолда етиштирилган ҳосилни нобуд қилмай қисқа муддатда йиғиштириб олиш, давлат плани ва қабул қилинган мажбуриятларни барвақт бажариш учун курашга қаратмоқда.

Бу яхши натижа беряпти. Район хўжаликларида мана, бир неча йилдирки, етиштирилган барча ҳосил асосан машиналар билан териб олинаётир. Мавжуд терим техникасидан юқори унум билан фойдаланиш туфайли пахта териш ва тайёрлашда юксак суръатга эришилмоқда, бир кунда далалардан йиллик планнинг 8-10 проценти миқдорида пахта териб олиш ва тайёрлашга, бинобарин давлат плани ва қабул қилинган юксак мажбуриятларни қисқа муддатда муваффақиятли бажаришга эришилаётир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Бокуда сўзлаган нутқида вазият ҳосилни йиғиштириб олиш, ташиш ва қабул этишда банд бўлган, уни сақлаш ва қайта ишлаш учун жавобгар бўлган барча кишиларнинг куч-ғайратларини янада кўпроқ сафарбар этишни ва уларнинг баҳамжиҳатлик билан ишлашини талаб қилади, деб алоҳида таъкидлаб ўтди. Энг муҳими, — деди Леонид Ильич, — кучларни тўғри жойлаштиришни таъминлашдан, меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини кенг жорий этишдан иборат.

Бугунги куннинг ана шу талабларини бажариш учун кураш районимиздаги коммунистларнинг, барча меҳнаткашларнинг ҳозирги энг асосий вазифасидир.

Район хўжаликларида пахта йиғим-терими уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Ҳосил йиғим-теримини яхши ташкил этишда «Ленинград» колхози ва «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг коллективлари яхши ибрат кўрсатишяпти.

Биз ҳосил йиғим-теримини жиззахликлар тадбири ва ипатоволиклар методи асосида дала — бункер — тележка — тайёрлов пункти усулида ташкил этганмиз. Район хўжаликларида 434 та терим агрегати ва етиштирилган ҳосилни қисқа муддатда тез суръатлар билан йиғиштириб олиш имконини берадиган бошқа хил терим техникаси, уларни юқори унум билан тўхтовсиз ишлатишнинг уддасидан чиқадиган юқори малакали механизатор кадрлар бор. Буни ҳисобга олиб, ўттизта комплекс терим-транспорт отряди ташкил этилган. Далалардаги ҳосилнинг ҳаммасини ана шу ўттизта отряд йиғиштириб беради.

Ҳосил йиғим-терими даври учун район партия комитети ва район ижроия комитети белгилаган тадбирларда пахта тайёрлаш юзасидан белгиланган йиллик халқ хўжалик планини 14-15 иш кунида бажариш, ҳосилнинг қолган қисмини октябрь ойининг иккинчи ярмида батамом йиғиштириб олиб, 63 минг тоннедан иборат мажбуриятни ҳам муваффақиятли адо этиш назарда тутилган.

Механизаторлар машина теримини ўтказиш соҳасида тўплаган бой тажрибаларини ва юксак маҳоратларини ишга солиб, терим суръатини тобора тезлаштирмоқдалар. Машиналар бункеридан кун сайин кўпроқ пахта тўкаётирлар. Улар ҳосилнинг тақдири ўз қўлларида эканлигини, план ва мажбуриятнинг барвақт бажарилиши кўпроқ куч-ғайрат кўрсатишларига боғлиқ эканини яхши билишади.

Район партия ташкилоти пахтакорлар ва механизаторларнинг ижодий ташаббусини кучайтириш, улар ўртасида социалистик мусобақани авж олдириш, теримда меҳнат унумдорлигини ошириш ва иш сифатини яхшилаш чораларини кўраётир. Давлатга кўп ва айни вақтда юқори сифатли пахта топширишни таъминлаш масаласи район партия комитетининг доимо диққат марказида турибди.

Район партия комитети бюроси терим бошланиши олдидан район пахта штабининг составини тасдиқлади. Штабнинг ҳар бир аъзосига муайян участкалар: терим звеноларининг иши, теримнинг сифати, нобудгарчиликка қарши кураш ва бошқа вазифалар топширилди. Бу келиб чиқадиган проблемаларни оператив ҳал этиш, жойлардаги аҳволни яхшироқ таҳлил қилиш имконини бермоқда.

Ипатоволиклар методи асосида тузилган отрядларнинг состави бу йил сифат жиҳатидан яхшиланди. Хўжаликларнинг партия ташкилотлари терим-транспорт отрядларини коммунистлар билан мустаҳкамлаб, партия группаларининг ролини оширдилар. Отрядлар аслини олганда механизациялашган комплексларга айланди. Улар ҳосилни йиғиштириб берадилар ва далаларни келгуси йил ҳосилига тайёрлайдилар. Партия группалари механизаторлар, транспортчилар, бошқа звенолардаги ходимлар ўртасида топшириқларни ортиғи билан бажариш учун, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми, ўртоқ Л. И. Брежневнинг маслаҳатлари ва тавсиялари асосида сифатли иш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирмоқдалар.

Ҳамма жойда иш намунали ташкил этилганлиги, терим-транспорт отрядларининг ҳамма звенолари аниқ ва пухта ишлаётгани, механик-ҳайдовчилар терим агрегатларини юқори унум билан ишлатиб, уларнинг бункеридан тобора кўп пахта тўкишга эришаётганликлари туфайли район бўйича ҳар куни далалардан йиллик планнинг 10 проценти миқдорида ва бундан ҳам кўпроқ пахта териб олиш ҳамда тайёрлашга эришиляпти.

Район партия комитети ҳосил йиғим-терими суръатининг бундан кейин ҳам ана шундай юксак бўлиб туришини, давлат плани ва қабул қилинган юксак мажбуриятларни мўлжалланган вақтда бажаришни таъминлаш учун барча зарур чораларни кўради.

А. САИДХЎЖАЕВ,
Ғалаба район партия комитетининг биринчи секретари.

АБУ АЛИ ИБН СИНО ЮБИЛЕЙИГА

29 сентябрь куни Тошкентда энциклопедист олим Абу Али ибн Сино туғилган куннинг 1000 йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш республика ташкилот комитетининг мажлиси бўлиб ўтди. Бу юбилей 1980 йилда нишонланади. Мажлисни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев ўтказди.

Ташкилот комитети республика енгил саноат, маҳаллий ва озиқ-овқат саноати министрликлари раҳбарларининг юбилей эсдалик совғалари ва ёдгорликлари намуналарини ишлаб чиқиш қандай бораётганлиги тўғрисидаги ахборотларини, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг Абу Али Ибн Сино ижодиётини пропаганда қилиш, республика Фанлар академияси ва Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетининг буюк олимга бағишланган илмий, оммабоп ва бадиий адабиётни нашр этишга тайёрлаш ҳақидаги ахборотини тинглади. Бухоро область ижроия комитетининг юбилейга қандай тайёргарлик кўрилаётганлиги тўғрисидаги ахбороти ҳам тингланди.

(ЎзТАГ).

ДАВЛАТ СТАНДАРТ ХОДИМЛАРИ КЕНГАШМОҚДАЛАР

САМАРҚАНД, 29 сентябрь. (ЎзТАГ). Бу ерда СССР давлат стандарт системаси илмий-техника ахбороти хизматининг кенгаши тугади. Кенгашда Ўрта Осиё республикалари, РСФСР, Украина ва Қозоғистоннинг намояндалари иштирок этдилар.

Кенгаш қатнашчилари иш тажрибаларини ўртоқлашдилар, илмий-техника ахборотини янада такомиллаштиришга қаратилган тавсиялар қабул қилдилар.

«Салют-6»: ОРБИТАДА БИР ЙИЛ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 29 сентябрь. (ТАСС) «Салют-6» илмий станцияси Ер атрофи орбитасида бир йилдан буён ишлаб турибди. Москва вақти билан соат 13 га қадар станция Ер атрофини 5 минг 765 марта айланиб чиқди.

Шу вақт ичида «Салют-6» станцияси билан «Союз» космик кемалари ва «Прогресс» автомат транспорт кемалари ўн марта, шу жумладан, «Союз-31» кемаси қайтадан туташтирилди. Космонавтларнинг беш экипажи станцияда тадқиқотлар ўтказди, шулардан учтаси халқаро экипаж эди. Ҳозир Владимир Коваленок ва Александр Иванченковдан иборат олтинчи экипаж космик фазода ишни давом эттирмоқда.

«Салют-6» — «Союз-31» орбитал илмий-тадқиқот комплекси ичидаги бугунги иш куни эрталаб соат 8 да бошланди ва Москва вақти билан соат 23 га қадар давом этади.

Космонавтлар медицина текширувини ўтказдилар, сўнгра эса бортдаги субмиллиметрли БСТ-1М телескопида ишлашга киришдилар. Бир қанча юлдузнинг нисбий ёрқинлигини аниқлаш мақсадида уларнинг ультра бинафша нурланишлари ўлчанмоқда. Бундан ташқари, бета-кентавр юлдузи Ер уфқига ботган вақтда унинг ультра бинафша нурланишлари бир неча марта ўлчаб кўрилди. Бу тадқиқотлар Ер атмосферасининг озон қатлами тўғрисида маълумотлар олиш имконини беради.

Экипажнинг докладларига ва телеметрик ахборот маълумотларига кўра, орбитал комплекс ичидаги системалар ва илмий аппаратлар нормал ишламоқда.

Космонавтлар Владимир Коваленок билан Александр Иванченков ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

Ер атрофи орбитасидаги тадқиқотлар муваффақиятли бажарилмоқда.

СЕЛГА ҚАРШИ

Ўзбекистоннинг тоғли ва тоғ атрофи зоналарида ўнлаб катта-катта селхоналар барпо этилмоқда. Улар Фарғона водийси, Тошкент, Қашқадарё ва Жиззах областларидаги селга айниқса кўп дучор бўладиган зоналардаги шаҳар ва посёлкаларни сел оқимларидан пухта ҳимоя қилади. Тошкентда ўтказилган Бутуниттифоқ илмий конференциясида ана шу маълумотлар айтиб ўтилди.

Урмон мелиорация тадбирларининг юксак самарадорлиги қайд этиб ўтилди. Тошкент областининг Оқтош дарёси ҳавзасида ва Самарқанд областидаги Омонқўтон ҳавзасида ихота дарахтзорлари ёрдамида сел манбаларини батамом тугатишга муваффақ бўлинди.

29 сентябрь куни конференция ўз ишини тугатди.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

МУСОБАҚА БАЙРОҚДОРЛАРИ

Ўзбекистон пахта далаларида 5 миллион 700 минг тонна «оқ олтин» учун кураш ҳал қилувчи паллага кирган шу кунларда қишлоқ коммунистлари социалистик мусобақа байроғини тобора баланд кўтармоқдалар. Цех партия ташкилотларининг ҳисобот-сайлов йиғилишларида [illegible] Қуйида ана шу ҳисобот-сайлов йиғилишларидан айримлари ҳақидаги материалларни ҳукмингизга ҳавола этамиз.

КОММУНИСТЛАР АВАНГАРДИ

Нишон районидаги «Пахтакор» совхози 2-бўлими партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида терим мавсумида [illegible] илғорларни моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш масалалари атрофлича муҳокама қилинди. Цех партия ташкилотининг секретари Бегим Ҳақназарова докладида [illegible]

Цех партия ташкилоти коммунистларнинг мусобақа самарадорлигини ошириш[illegible] Т. Изомова, М. Гуломова, Ф. Одинаева сингари коммунистлар [illegible] ни муваффақиятли бажаришга салмоқли ҳисса қўшдилар.

— Ўнинчи беш йилликнинг учинчи, зарбдор йилида бўлим пахтакорлари 9800 тонна «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини қабул қилганлар, —дейишди йиғилишда сўзга чиққан коммунистлар. — Бу юксак мажбуриятни бажариш учун барча карталарда мўл ҳосил тўпланди. Аммо, теримни оммавий тус олдириш, ҳозирги ғанимат кунларнинг ҳар дақиқасидан унумдорлик билан фойдаланишга келганда ишимизда депсиниш рўй бермоқда. Ҳосилнинг 80 процентини машиналарда теришга қарор қилингани ҳолда дефолиацияни ўтказиш муддатлари кечиктириб юборилди. Техникани шайлаш ҳам чўзилиб кетди.

Коммунистлар пахтачилик бригадаларида оммавий-сиёсий ишлар ҳам юксак савияда ташкил этилмаётганини таъкидлашди. 46 бригаданинг 15 тасида дала шийпони қурилмаган. Пахтакорларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш ишлари оқсамоқда. Партия бюроси эса бу масалаларни ҳал этишда талабчанлик ва изчиллик кўрсатмаётир.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида коммунистлар ташкилот фаолиятидаги камчиликларни юксак талабчанлик билан танқид қилишди. Бу нуқсонларни келтириб чиқараётган сабаблар очиб ташланди. Коммунистларнинг авангардлигини янада ошириш тад[illegible]бирлари белгиланди. [illegible]

Х. ҚЎҚОНОВ,
Қашқадарё области.

БОШ ЙЎЛДАН

Комплекс механизациялаштириш пахтачилик [illegible] Коммунист Норберди Ғойибов бундан йигирма йил муқаддам биринчилар қатори терим машинасини далага олиб чиққан эди. Отақул Иброҳимов ҳам теримни механизациялаштириш «қалдирғоч»ларидан бири. Коммунистлардан Йўлдош Рўзиқулов, Ниёзқул Муқимовлар ҳам техника ихлосмандларидир.

— Бригадамизда ҳар уч колхозчининг бири механизатор, — деди ифтихор билан бригада партия ташкилотининг секретари Норқул Тожиев йиғилишда қилган ҳисобот докладида. — Пахтачиликни комплекс механизациялаштириш йўлидан собитқадамлик билан олға бораётганлигимиз туфайли ҳосилдорлик муттасил ортиб бормоқда.

Дарҳақиқат, ўтган йили бригада пахтакорлари 47 центнердан хирмон кўтардилар. Жами ҳосилнинг 85 проценти машиналар билан териб олинди. Бригада коммунистлари бу йил ҳосилдорликни 55 центнерга етказиш, ялпи ҳосилнинг 90 процентини машиналарда териб олиш ташаббуси билан чиқишди.

— Ўз агрегатим бункеридан 300 тонна пахта тўкаман, — деди йиғилишда сўзга чиққан механик-ҳайдовчи Рўзибой Бурхонов. — Биз партия кўрсатган йўлдан дадил олға бораверамиз. Лекин шу ўринда ҳал қилиниши лозим бўлган баъзи муаммоларни тилга олмоқчиман. [illegible]

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҲУРМАТ ВА ИШОНЧ

[illegible] ишлар ҳақида ҳисобот берар экан М. Қурбонназарова ўзи 20 йилдан бери ишлаётган ферманинг қўлга киритаётган ютуғидан астойдил мамнун бўлиб гапирди. 1977 йилда гўшт, сут, қоракўл тери тайёрлаш, бузоқ олиш планлари 110-115 процентга етказиб адо этилди. Чорвачиликни бутун чоралар билан юксалтириш тўғрисидаги партия даъватига ферма коммунистлари «лаббай» деб жавоб беришмоқда. Чорвадорларда топширилган иш учун масъулият ҳиссини оширишда ферма партия ташкилоти озмунча иш қилмади.

Хўжаликда сут-товар фермаси, қўйчилик, қуёнчилик, товуқчилик фермалари бор. Уларда меҳнат қилаётган коммунистларнинг ҳаммаси битта партия ташкилотига уюшган. Йиғилишларда ферма мудирлари, айрим чорвадорлар ҳисоботини эшитиб бориш, уларнинг ибратли ишларини умумлаштириб, кенг ёйиш, камчиликларини кўрсатиб, уни тугатиб боришга кўмаклашиш натижасида партия ташкилотининг обрўйи ва таъсири ошиб бормоқда.

— КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорлари ҳаммамизнинг зиммамизга алоҳида катта масъулият юклайди, — деб таъкидлади М. Қурбонназарова. — Жамоат чорвачилигини бутун чоралар билан ривожлантириш учун мавжуд имкониятларни кўра билиш, чуқур ҳис қи[illegible]

[illegible]

Ем-хашак базасини мустаҳкамламай туриб, жиддий муваффақиятга эришиш амри маҳол. Ҳозир икки йилга етадиган миқдорда ем-хашак тайёрлангани қувончли ҳолдир.

Бироқ, мана шу ютуқлар соясида яшириниб ётган нуқсонларни кўрмай қолиш асло мумкин эмас. Чунончи, Т. Очилов, Ф. Эргашев бошлиқ фермаларда меҳнат интизоми бўш, ем-хашакдан тўғри фойдаланишга эътибор кам. Қишга тайёргарлик кўнгилдагидек эмас. Қўтонлар, молхоналар шу чоққача ремонтдан чиқарилмаган. Маданий-оқартув ишларини яхши йўлга қўйиш, чорвадорлар турмуш маданиятини ошириш соҳаларида ҳам талай камчиликлар мавжуд. Социалистик мусобақа шартлари бажариб борилишини якунлаш мунтазам тус олган эмас.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида коммунистлар шу нарсани таъкидлашдики, ички резервлардан тўла-тўкис фойдаланилса, ҳозиргидан ҳам кўпроқ, сифатлироқ сут, гўшт, тухум, қоракўл тери етказиб бериш мумкин. Коммунистлар бошчилигида ферма коллективи партиямиз Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини изчиллик билан амалга оширишга азму қарор қилдилар. Ана шу олижаноб ҳаракатга илғор чорвадор, ташкилотчи М. Қурбонназарова бошчилик қилмоқда.

И. КАРИМОВ.

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси коллективи Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатига тайёргарлик ишларини қизитиб юборди. Рўйхат 1979 йил 17-24 январда ўтказилади. Рўйхат якунлари халқ хўжалик планларини тузиш, социологик тадқиқотлар ўтказиш ва бошқа мақсадларда фойдаланилади. Суратда: электрон-ҳисоблаш машинаси бошқарув пульти олдида (ўнгдан) оператор Ю. Слученкова ва программачи-инженер Т. Марченко.

И. Душкин фотоси. (ЎзТАГ).

ПРОПАГАНДИСТЛАР ЖЎНАБ КЕТИШДИ

ТЕРМИЗ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Сурхондарё область партия комитети ўртоқ Л. И. Брежневнинг Бокуда сўзлаган нутқини кенг меҳнаткашлар ўртасида пропаганда қилиш масалаларига бағишланган бир кунлик семинар-кенгаш ўтказди.

Область партия комитетининг секретари Х. Холёров ўртоқ Л. И. Брежневнинг Бокуда сўзлаган нутқида баён қилинган муҳим қоида ва хулосаларни пропаганда қилишда область идеология ходимларининг вазифалари ҳақида доклад қилди. Пропагандистлар область районлари ва хўжаликларига жўнаб кетишди.

А. ХАЛИЛОВ.

Муборак газни қайта ишлаш заводининг агрегатлари орқали йил бошидан буён беш миллиард кубометр «зангори ёқилғи» ўтди. Корхона лойиҳадаги қувват даражасига эришди.

Завод коллективи бундай кўрсаткичларга ишлаб чиқариш технологиясини takомиллаштириш ва техникавий қайта қуролланиш ҳисобигагина эриша олди. Бу ерда икки йил мобайнида асосий цехларнинг ҳаммаси қайта қурилди, ускуналар модернизациялаштирилди.

Корхонанинг истиқболи янада катта. Ишлаб турган цехларнинг ёнидаги 62 гектар бекор ётган ерда заводнинг иккинчи навбат қурилиши авж олдириб юборилди. Янги линиялардан бири Ўзбекистоннинг жануби-ғарбида қидириб топилган Зеварда конининг таркибида олтингугурт кам газни қайта ишлашга қабул қилиб олади. Бу янги линия келгуси йилнинг биринчи кварталидаёқ ишга туширилади.

ҚАЙТА ҚУРИШ САМАРАСИ

Қурилиш ишлари юксак суръатлар билан олиб борилмоқда. Олтингугурт тозалайдиган ва газ қуритадиган установкаларнинг пойдеворини қуйиш ҳозирнинг ўзидаёқ тамомланди. Зеварда шохобчасининг технология ускуналарини монтаж қилишга киришилди. Ҳажми катта ускуналарни ташиш учун асфальтланган йўл қурилди. Нолинчи цикл тамомланиб, олтингугурт оладиган установкаларнинг пойдевори, холодильник цехининг ускуналарини ўрнатиш тугай деб қолди. «Средазнефтегазмонтаж» трестининг тўққизинчи қурилиш-монтаж бошқармаси мутахассислари, саккизинчи Москва трестининг электр техниклари, «Бухарагазпромстрой» трестининг қурувчилари социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.

Заводнинг бутун иккинчи навбати беш йилликнинг охирига келиб тўла қувват билан ишлай бошлайди. Корхона ўшанда, — деб ёзади ЎзТАГ мухбири В. Шумайлов, — йилига ҳозиргига нисбатан газни икки баравар кўпроқ қайта ишлайди.

МАКРОМОЛЕКУЛЯР ХИМИЯ БЎЙИЧА ТОШКЕНТДА ЎТКАЗИЛАДИГАН ХАЛҚАРО СИМПОЗИУМ ОЛДИДАН

ИЗЛАНИШ ДАВОМ ЭТАДИ

ТАШКЕНТ-78

Йигирманчи асрни биз ҳаққли равишда полимерлар асри дея оламиз. Чунки, бу даврга келиб юқори молекулали бирикмалар—полимерлар химияси жуда катта ютуқларга эришди. Кейинги йилларда полимерларнинг бир неча янги турлари яратилдики, булар ўзларининг енгиллиги, мустаҳкамлиги, турли ташқи таъсирларга чидамлилиги ва бошқа қатор хоссалари билан табиий бирикмалардан устун туради.

Полимерлар ва уларни қайта ишлаш оқибатида ҳосил қилинадиган маҳсулотлар озиқ-овқат саноатида, машинасозлик ва медицинада, қишлоқ хўжалигида, автомобиль саноати ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида тобора кўплаб ишлатилмоқда. Олимларимизнинг полимерлар химияси соҳасида эришган ютуқлари ишлаб чиқаришга тобора кўпроқ татбиқ қилинмоқда. Шунингдек, аҳолининг полимер маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини ҳисобга олиб, мамлакатимизда пластик масса ва синтетик смолалар ишлаб чиқариш кейинги беш йил ичида икки мартадан зиёд кўпайди.

Кўплаб пахта етиштирилиши, нефть, табиий газнинг катта запаслари ва арзон электр энергиясининг мавжудлиги Ўзбекистонда химия саноати жадал суръатлар билан ривожланишига сабаб бўлди. Шу билан биргаликда республикамизда полимерлар олиш ва уларни қайта ишлаш заводлари ҳам тобора кенгайиб бормоқда. Бизда кимё фанини, шу жумладан полимерлар химияси ва технологиясини янада ривожлантириш борасида бир неча илмий муассаса ва лабораториялар ишлаб турибди. Уларда халқ хўжалигининг сўнгги талаблари ҳисобга олинган ҳолда бир қанча йирик, актуал муаммолар ҳал қилинмоқда.

Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институтининг пластмассаларни қайта ишлаш технологияси кафедрасида ҳам полимерлар олиш ва уларни қайта ишлаш технологиясини ривожлантириш ҳамда такомиллаштириш юзасидан муҳим илмий-тадқиқот ишлари олиб борилмоқда.

Ўзбекистон ССР мамлакатнинг асосий пахта базаси ҳисобланади. Табиат инъом этган шу бойликдан ҳозирда 120 хилдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Кафедрада олиб борилаётган илмий ишларнинг асосий йўналиши ҳам пахта ва уни қайта ишлашда ҳосил бўладиган айрим маҳсулотларни кимёвий ўзгартириб, янги-янги полимерлар олиш, улардан халқ хўжалигида фойдаланишга қаратилгандир.

Маълумки, республикамизда шелуха ва таркибида полисахаридлари бор бирикмаларни кимёвий парчалаб, фуран бирикмалари ва этил спирти олувчи заводлар кўп йиллардан бери ишлаб келмоқда. Улар ишлаб чиқарадиган маҳсулотлар таркибида фуран, сильван, фурфурол ва уларнинг ҳосилалари мавжуддир. Кафедрада олиб борилаётган илмий ишларнинг бир қисми шу завод маҳсулотлари асосида арзон лак ва пластик массалар олишга қаратилган.

Ҳозирги вақтда мавжуд полимерларнинг металларга, ёғоч ва бошқа маҳсулотларга бўлган ёпишқоқлигини, юқори ҳароратга чидамлилиги, мустаҳкамлигини ошириш муҳим муаммолардан бири ҳисобланади. Кейинги йилларда кафедрада Фарғона фуран бирикмалари заводининг маҳсулоти — фуриналлил спирти ва изоцианатлар асосида олинган полимерлар ва уларни қайта ишлаш йўли билан ҳосил қилинган маҳсулотлар ўзларининг иссиқликка, турли ташқи таъсирга чидамлилиги, адгезиясининг юқорилиги билан шу типдаги бирикмалардан ажралиб туради. Булардан лак ва эмаль қопламалар, жипслаштирувчи воситалар сифатида фойдаланиш имкониятига эга бўлинди. Лабораторияда олинган натижалар саноат миқёсида «Ташкенткабель» заводида синовдан ўтказилганида яхши натижалар берди.

Ҳозирги куннинг актуал проблемаларидан бири атроф-муҳит муҳофазаси бўлиб қолди. Табиатнинг турли хил чиқиндилар билан ифлосланишига йўл қўймаслик, табиий ресурслардан оқилона фойдаланишга кундан-кун катта аҳамият берилмоқда. Ундан ташқари нефть, газ каби табиий бойликларнинг запаслари чегараланганлиги олимлар олдига кўпроқ ўсимлик маҳсулотларидан фойдаланиш масаласини кўндаланг қилиб қўймоқда. Бу борада республикамизда етиштириладиган бир йиллик ўсимликлар — пахта, каноп, зиғир муҳим аҳамият касб этади.

Ғўзапоя, шелуха ва уни қайта ишлашда пайдо бўладиган лигнин, каноп ва зиғирнинг поялари йилига фақат республикамиз миқёсида миллионлаб тонна ҳосил бўлади. Табиат инсон учун инъом этган бу қимматли хом ашёлар шу кунгача чиқинди сифатида қолиб кетаётганлиги ачинарли ҳолдир. Ҳолбуки, улар таркибида целлюлозанинг миқдори салмоқли бўлиб, қайта ишлаш билан фуран бирикмалари, қоғоз, этил спирти, ацетат ипаги, целлюлоид ва бошқа қимматли бирикмалар олиш мумкин. Бу борада кафедрамизда муҳим тадбирлар амалга оширилмоқда. Шу вақтгача пластмассалардан тайёрланадиган деталларда тўлдирувчи сифатида ёғоч «уни»дан фойдаланилар эди. Ёғоч «уни» ишлаб чиқариш бирмунча мураккаб технологик жараёнларни ўз ичига олиб, тоннасининг таннархи 100-200 сўмга тушарди. Ҳолбуки ундан чорвачиликда фойдаланса бўлади. Шу сабабли пластмассалар учун арзон тўлдирувчилар яратиш мақсадида биз лигниндан фойдаланиш муаммосини ҳар тарафлама текшириб чиқдик.

Лигнин ёғоч ва ўсимликлар таркибининг катта қисмини (35 процентгача) ташкил этади. СССРда йилига 600 минг тонна, биргина Янгийўлдаги гидролиз заводида 54 минг тонна чиқинди сифатида ҳосил бўлади. Лигниндан халқ хўжалигида фойдаланишга бағишланган ўнлаб халқаро симпозиумлар бўлганлигига, кўплаб илмий-текшириш ишлари олиб борилганлигига қарамай, ҳозирги кунда ҳам бу масала кимёгарлар олдидаги муаммолардан бири бўлиб қолмоқда. Кейинги йилларда олиб борилган илмий-тадқиқот ишлари натижасида лигниндан фенол формальдегид смолаларининг тўлдирувчиси сифатида фойдаланиш мумкинлиги аниқланди. Бунда олинган композициянинг иссиқликка чидамлилик хоссалари 20-30 даражага, сувга чидамлилик хоссаси эса бир ярим-икки мартага ошди. Олинган пресс-талқондан электр-изоляция асбоблари ясаш, безак фанерлари ишлаб чиқариш мумкин. Бу хил пресс-талқонларнинг дастлабки тоннаси Кемероводаги «Карболит» заводида ярим саноат қурилмаларида ишлаб чиқарилди. Ёғоч «уни» гидролиз лигнинга алмаштирилиб, пресс-талқон (порошок) олиш технологиясининг яратилиши пресс-талқоннинг ҳар тоннасида 41 сўмдан тежаш имконини берди.

Ғўзапоядан халқ хўжалигида фойдаланиш масаласи неча йиллардан бери кимёгар олимларни қизиқтириб келади. Бу борада республикамизда ҳам муҳим илмий-тадқиқотлар олиб борилмоқда. Зукко олимларимиз К. Аҳмедов, Ҳ. Усмоновлар раҳбарлигида қилинган ишлар ғўзапоядан ажратиб олинган целлюлозадан сувда эрувчи полимерлар, ацетат ипаги ва бошқалар олишда фойдаланиш мумкинлигини кўрсатди. Кафедра ходимлари томонидан кейинги йилларда олиб борилган изланишлар натижасида ғўзапоядан қоғоз саноати учун яроқли целлюлоза ишлаб чиқариш технологияси яратилди. Лабораторияда олинган натижалар Ленинграддаги Бутуниттифоқ қоғоз саноати илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида ярим саноат қурилмаларида синовдан ўтказилди. Бу ишнинг саноат миқёсида амалга оширилиши халқ хўжалиги учун катта иқтисодий фойда келтиради.

Республикамиз резина-техника заводлари учун йилига 600 тонна каолин тупроғи Украина ССРдан олиб келинади. Бу эса бирмунча қийинчиликлар билан боғлиқ бўлиб, олиб келинган каолиннинг ҳар тоннаси таннархи 28 сўмга тушади. Катта запаслари бўлган Ангрен каолинидан бу мақсадда фойдаланиш муҳим аҳамият касб этади. Узоқдан ташиб келинадиган каолинни маҳаллий хом ашё билан алмаштириш борасида ҳам дастлабки ютуқлар қўлга киритилмоқда.

Изланиш давом этади. Кимёгарларимиз халқимизнинг полимер маҳсулотларига бўлган юксак талабини ҳисобга олиб, уларнинг янги-янги турларини янада кўпроқ яратиш борасида тинмай меҳнат қилмоқдалар. Кимёнинг имкониятлари ғоят чексиз бўлиб, бу соҳада эришилган ютуқлар халқимиз турмушининг янада фаровон бўлишига хизмат қилади.

Т. АБДУРАШИДОВ,
Абу Райҳон Беруний номли Тошкент политехника институтининг химия-технология факультети декани, техника фанлари доктори, профессор.

Д. ЮСУПОВ,
институт катта ўқитувчиси, химия фанлари кандидати.

СССР КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ ШАРАФИГА

ТАШАББУСКОРЛАР ИБРАТИ

Дмитрий Андреевич Зазулин Москвадан ҳаяжонланиб қайтди. У мамлакатда машҳур бинокор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобин ҳузурида бўлиб, бригада пудрати ишининг афзалликлари билан чуқур танишиб келди.

У ўзи ишлаётган объектга келиб, москвалик ҳамкасбининг тажрибаларини кенг жорий қилишга киришди. Дмитрий Андреевич сизга таниш: «Узбекшахтострой» трестининг ташаббускор бригадири. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги арафасида бир беш йилликда ўн йиллик ҳажмида иш бажариш ташаббуси билан майдонга чиққан республикадаги ўн беш нафар қурувчи ва монтажчининг бири.

Тўққизинчи беш йилликда ўн йиллик ҳажмида иш бажариб, республикага донг таратган Дмитрий Зазулин бригадаси СССР янги Конституциясининг бир йиллиги шарафига қизғин давом этаётган социалистик мусобақада ажойиб муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Ленин орденли ва Октябрь Революцияси орденли бригадир ишни пухта ташкил этиш, қурилиш самарадорлигини оширишга алоҳида [illegible]

Сут заводи қурилишида графикдан ўзиб ишлади. Бекободдаги электрда пўлат эритиш комплекси биринчи навбат қурилишида намуна кўрсатди. Бригаданинг ҳар бир аъзоси икки норма бажаришга эриша борди. Кейинчалик бу марра нормага айланиб қолди.

Бригада довруғини ошираётган пудрат усулининг афзалликларидир. Бу самарали усулдан кенг фойдаланишда трест ва унинг 6-бошқармаси инженер-техник ходимлари катта ёрдам кўрсатдилар. Ҳар бир объектда қурилиш муддатларини қисқартириш, сарф-харажатларни камайтириш ҳисоб-китоб қилиб чиқилди. Белгиланган тадбирлар комплексининг амалга оширилиши бригада пудрати усулининг имкониятларини баралла намойиш қилди. Бригададаги ҳар бир ишчи икки-уч касбни пухта эгаллаб олган.

Йил бошида зазулинчилар бригадасининг шербилаклари СССР Конституциясининг бир йиллиги кунигача олти йиллик планни адо этишга сўз берган эдилар. Улар ваъдаларига вафо қилдилар. Бригада азаматлари бугунги кунда баланд руҳ билан меҳнат қилиб, муваффақиятларини тобора мустаҳкамламоқда. Беш йиллик [illegible]

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.
Ангрен шаҳри.

Ўзбекистонда ҳамма пахтакор. Буни қалбдан ҳис қилган барча касб-кор эгалари шу долзарб паллада пахтазорга отланишди. Улар пахта теримида қатнашаётган марди-майдонларга маданий ва маиший хизмат кўрсатмоқдалар. Шофиркон районидаги Охунбобоев номли колхознинг кутубхоначиси Умар Ҳайдаров ҳам шу кунларда пахтакорлар хизматида. У дала шийпонлари ва пахта далаларига китоб олиб бориб, колхозчиларга тарқатяпти. Суратда: колхозчилар ўзларига ёққан китобларни танлаб олишаётган пайт.

Р. Ғафуров фотоси. (ЎзТАГ).

«Совет Ўзбекистони» материаллари изидан

«ТЕКИНХЎРЛАРГА ШАФҚАТ ЙЎҚ»

Шу сарлавҳа остида босилган [газетамизнинг 19 август сонида] мақолада қонунчиликни мустаҳкамлаш, текинхўрлик, чайқовчилик каби жамиятимиз қонун-қоидаларига зид бўлган иллатларга қарши кескин кураш олиб борилаётгани қайд этилиб, кооператив ташкилотлар аҳолидан ортиқча қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиб олишни тўғри ташкил эта олмаётгани, бозорларда қатъий тартиб ўрнатилмагани натижасида баъзи шахсларнинг чайқовчилик билан шуғулланаётганликлари ва бошқа камчиликлар очиб ташланган эди.

Ушбу мақола юзасидан ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИКЛАРИдан ҳамда «ЎЗБЕКБИРЛАШУВ» ПРАВЛЕНИЕСИдан жавоблар олинди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИ: мақола Тошкент шаҳар ижроия комитети колхоз бозорлари бошқармасида барча бозорлар директорлари ва бошқарма аппарати ходимлари иштирокида муҳокама қилинди.

Чайқовчиликка қарши кураш бўйича маълум ишлар олиб борилаяпти. Районлар ижроия комитетлари бозорлар жамоатчилик советлари составини қайта кўриб чиқдилар. Бу советлар бир қанча саноат корхоналари вакиллари билан тўлдирилди. Совет аъзолари ҳар куни махсус график асосида навбатчилик қиладилар.

Жамоатчилик асосида ишловчи советлар аъзолари ва бозорлар ходимлари ички ишлар бошқармаси органлари билан мустаҳкамланди. Бу қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан чайқовчилик қилувчи шахсларни аниқлаш имконини беряпти. Жамоатчилик советлари ва бозорлар дирекциялари чайқовчилик билан қўлга тушиб, жиноий жавобгарликка тортилган кишилар устидан ўтказиладиган судларнинг кўчма мажлисларини халқ судлари билан келишган ҳолда тўғридан-тўғри бозорларнинг ўзида ташкил этмоқдалар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИ: газетада босилган танқидий мақолада сабзавот маҳсулотлари айрим шахслар томонидан арзон нархга сотиб олиниб, Сибирь, Узоқ Шарқ ва Россия Федерациясининг бошқа жойларида қимматга сотилаётгани масаласи жуда тўғри кўтарилган. Бу колхозлар ва совхозлар экономикасига катта зарар етказади, шунингдек, чайқовчилик билан шуғулланувчи бундай колхозчилар ва совхозлар ишчилари жамоат ишлаб чиқаришида фаол қатнашмайдилар.

Министрлик томонидан ўтказилган текширишлар шуни кўрсатадики, айрим колхозлар ва совхозларда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини ҳисобга олиш қониқарсиз йўлга қўйилган. Баъзи колхозларда ревизия комиссиялари ва совхозларда ревизорлар иши кўнгилдагидек олиб борилмаётир. Улар меҳнат ресурсларидан фойдаланиш, колхозлар правлениелари ва совхозлар дирекцияларининг молия-хўжалик фаолияти устидан қатъий назорат ўрнатмаганлар.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги Қорақалпоғистон АССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва барча областлар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаларига колхозлар, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари фаолияти устидан назоратни кучайтириш, колхозлар ревизия комиссиялари ва совхозлар ревизорларининг ишини янада активлаштириш, областлар ва районларда ердан фойдаланишни яхши йўлга қўйиш вазифаларини топширди.

Ердан нотўғри фойдаланиш ҳоллари аниқланса, мавжуд қонун асосида қаттиқ чоралар кўрилади.

«ЎЗБЕКБИРЛАШУВ» ПРАВЛЕНИЕСИ: «Текинхўрларга шафқат йўқ» мақоласида айрим матлубот жамиятларининг тайёрлов ташкилотларидаги камчиликлар тўғри кўрсатиб ўтилган.

Аҳолидан ортиқча қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиб олиш масаласи «Ўзбекбирлашув» правлениесининг кенгайтирилган мажлисида кўриб чиқилди ва тегишли қарор қабул қилинди. Шунингдек, бу масала барча областлар матлубот жамиятлари союзларида ва Қорақалпоғистон матлубот жамиятлари республика союзида муҳокама қилиниб, аҳолидан сабзавот маҳсулотларини сотиб олишни кўпайтириш, шаҳарлар ва районлар марказларида кооператив савдони ривожлантириш бўйича конкрет тадбирлар белгиланди.

ЮРАКЛАРДА ОЛТИН ШУЪЛАСИ

ЁЗУВЧИЛАР ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

Бизда кузга «олтин» сўзини қўшиб ишлатишади. Бу бежиз эмас, албатта. Чунки Ўзбекистонимиз кузида ҳамма нарса — япроқдан тортиб тупроққача олтин тусини олади: мевалар олтин тусида, қовун-тарвузлар олтин тусида. Яратувчи халқимизнинг куз қуёшида қизарган чўнг, мардонавор юзи ҳам олтин тусида. Фақат шунинг ўзигина эмас. Олтин куз уфқининг тизма тоғлари — пахта хирмонлари ҳам олтин тусида, Оқ олтин тусида.

«Оқ олтин» тусидаги мамнун табассумни мен бухоролик юртдошларим юзида ҳам кўриб турибман. Чунки улар мавсумнинг бошидаёқ ғолиблар байроғини қўлга киритиб, 600 минг тонналик улкан марра сари дадил интилмоқдалар. 600 минг тонна! Бу — ярим миллион ва яна юз минг тонна дегани бўлади.

Бухорода кейинги йилларда катта ишлар қилинди. Аввало сув муаммоси ҳал қилинди. 1976 йилнинг қишидан область партия комитети сув танқислигининг олдини олиш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш бўйича бир қатор тадбирлар белгилади. Йигирма кун ичида Шўркўл сув ҳавзаси барпо этилиб, ҳосилга-ҳосил қўшиш ойида далаларга оқизиш учун тўлдириб қўйилди. Аму-Бухоро машина канали насослари устидан қаттиқ назорат ўрнатилди. Сувни тежаш мақсадида минглаб чақирим каналлар бетонлаштирилди, ерларнинг захини қочириш учун қўшимча зовур ва коллекторлар қазилди. «Шўрхок» деб юритиладиган «шах замин» ерларнинг шўри қуритилди. Янгидан Олот районида Ёмонжар канали, қадимий Жилвон массивини сув билан таъминловчи Мингчинор ва 27 чақирим масофага чўзилган Ўртачўл каналлари қазилиб, янги ўзлаштирилган қўриқ ерларга сув бера бошлади. Натижада ўтган йили Бухоро области ярим миллион тонналик маррани ҳам шараф билан эгаллади.

Бу йил ҳам Бухоро далаларида мўл-кўл ҳосил етиштирилди. Теп-текис, қизғиш саҳро қуршаб олган, атроф уфқларгача туташ пайкалларда, йўл-йўлкаларда, хирмон ва пахтазорларда беш йилликнинг учинчи йили «оқ олтин»и сутдай шопирилиб ётибди. Тайёрлов пунктлари дарвозаси олдидаги прицепли тележкаларнинг кети кўринмайди. Ҳаммаёқда умидли бир ошиқиш.

Ҳали учинчи сентябрдаёқ Қизилтепа районидан янги очилган қўриқ ерларда деҳқончилик қилаётган ўн икки бригада бир куннинг ўзида область партия комитетига ғалаба рапортини келтириб топширди. «Меҳнат-роҳат» колхозининг Ўртачўлдаги Саттор Жумаев бошлиқ бригадаси заршунослари 41 гектар бўз ернинг ҳар гектаридан биринчи йилда, биринчи теримдаёқ 21 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олдилар.

Қизилтепа районининг 50 минг тонналик улкан хирмонини тиклашда биринчи бўлиб ғолиблик маррасига етиб келган «Москва» колхозининг Файзулла Поччаев, «Бўстон» совхозининг Тўйи Маманов, Ленин номли колхознинг Жамол Ҳамроев, Жданов номли колхознинг Чори Зоиров, «Ўзбекистон» колхозининг Норқул Тўхтаев, «Ленинград» колхозининг Фарҳод Асадов, «Партия XXII съезди» колхозининг Жўрақул Омонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларининг азамат пахтакорлари ҳам тақир, қақраб ётган Ўртачўл бағрида мўл ҳосил етиштириб, биринчи йилнинг ўзидаёқ бутун областда донг таратдилар.

Ҳар мавсумнинг, пахтачиликдаги ҳар беш йилликнинг ўз қаҳрамонлари бўлади. Бир вақтлар Бухоро пахтачилиги довруғини тилларга достон этган Файзулла Юнусов, Шароф бобо Ҳамроев, Даврон Furthermore Бобоқулов, Чинни Шаропова сингари ўнлаб пахта усталарини яхши биламиз. Бу йилги мавсум эса Бухорода ана шу ўн икки паҳлавон, «Қизилтепанинг ўн икки паҳлавони» шарафига айтилган олқишлар билан бошланди. Ўн икки паҳлавоннинг карвонбошиси Саттор Жумаевнинг юзида ҳам «оқ олтин» тусидаги мамнун бир табассумни кўрамиз. Лекин бу табассум ўрнини тез-тез қатъий, шижоатли бир ташвиш эгаллаб туради.

— 41 гектар янги ўзлаштирилган майдондан салкам юз тонна пахта етиштирган бўлсак, — деди у босиқ гапириб, — бу охирги марра эмас. Ҳали ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказамиз. Мавжуд ерлар ҳисобига яна 100 гектар янги ер ўзлаштириб, деҳқончилик оборотига киритамиз. Имконият ва резервларимиз катта...

Ўртачўл шунқори Саттор Жумаевнинг янги ерлар ҳақидаги қизиқарли ҳикоясини тинглаб туриб, «резерв» масаласида бир воқеа эсимга тушиб кетди. Бундан уч йилча олдин Бухоро районида бўлган эдим. Хизмат юзасидан қатор мактаблар, болалар боғчалари ва шифохоналарни кўздан кечирдик. Буни қарангки, қайси боғча, шифохона, ёки ташкилот ҳовлисига кирмайлик, унинг гулзорига пахта экилган эди. Тўғри, бизнинг халқимиз қон-қони билан, бутун вужуди билан пахтакор халқ. Лекин пахта ерига пахта экиб, гул ерига гул ўстиришни ҳам яхши билади у. Шунда биз ҳамроҳимиз, район ижроия комитети масъул ходимидан, нега бундай, деб сўрадик.

— Бизда резерв ер кам, — деди у кафтларини ёзиб, — ҳарна-да, райком бува айтганлар...

— Ахир бу яхши эмас-ку, болалар учун, шифо истаб келган беморлар учун гул бўлса...

Шунда ўша ходим:

— Нима, пахтага қаршимисиз? — деб қолса бўладими. Унинг ярми ҳазил, ярми чин қабилида айтган бу гапи бизни тамом ўсал қилди. Унга тушунтириб ўтиришнинг ҳам ҳожати йўқ эди. Ўша ходимнинг саволига энди бемалол жавоб беришимиз мумкин. Резерв ерни касалхона ёки болалар боғчасининг гулзоридан эмас, Ўртачўл сийнасидан излаш керак. Бу албатта ўтган гап. Эндиликда шу Бухоро райони деҳқонлари Ўртачўлдан шу йилнинг ўзидаёқ минг гектарга яқин янги ер ўзлаштириб экин оборотига киритишга тайёргарлик кўрмоқдалар.

Бу йилги мавсум яна шуниси билан характерлики, чўл зонасида деҳқончилик қилган звено типидаги бригадалар биринчи бўлиб планни бажаришга эришдилар. Чунки уларда сув ҳам, қуёш нури ҳам мўл-кўл бўлди. Ўртачўл, Махонкўл ва Жилвон массивларида ер очиб, зар ундирган бригадалардан ҳали сентябрь ойининг биринчи ярмидаёқ элликка яқини ғалаба рапортига имзо чекди.

«Етмишинчи йиллар пахтачилигида кунлик график, терим суръати космик тезлик даражасига кўтарилди...»

Бу сўзларни мен Ромитан районидаги байроқдор «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг директори Ҳамро Саидов тилидан эшитдим. Дарҳақиқат шундай. Бир вақтлар бригадалар 2-2,5 процент пахта тайёрлашни орзу қилишарди. Эндиликда районлар, ҳатто областлар ҳам 5,5-6 процент ва ундан ошириб пахта тайёрламоқда. Бу инсон ақлининг мўъжизаси — терим агрегатлари туфайли.

Юқорида тилга олинган совхозда ҳам машина терими жуда яхши ташкил этилган. Ҳозир бу ерда ҳар куни умумий тайёрланадиган пахтанинг 8-10 проценти миқдоридаги ҳосил машина бункерларидан тўғри тайёрлов пунктларига жўнатилмоқда. Совхознинг донгдор механик-ҳайдовчиси Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Раҳим Нарзуллаев ҳозирғача юз тоннага яқин пахта терди. Унинг мусобақадоши, шу райондаги «Ромитан» совхозининг Ленин орденли механик-ҳайдовчиси Аҳмад Ҳамроевнинг ғайрат ва шижоати айниқса мақтовга сазовор. Бу донгдор механик-ҳайдовчи пўлат от чавандозлари республика пойгасида бу йил ҳам байроқдор бўлиш учун астойдил ҳаракат қилмоқда. Унинг бу йилги аҳди — 550 тонна.

Шофиркон районидаги Охунбобоев номли колхознинг турсунойчи қизи Ҳафиза Қозоқованинг номи мавсум бошидаёқ тилга тушди. Бу ғайратли қиз ўз агрегатини областда биринчи бўлиб пахтазорга олиб кирди. У ҳозирнинг ўзидаёқ мавсум нормасининг тенг ярми— 150 тонна пахта терди.

Олтин тошган далаларда Алпомиш сифат механик-ҳайдовчилар, Барчин сифат турсунойчи қизлар ўртасидаги мусобақа шу кунларда Бухорода ҳам авжида. Уларнинг жаҳду жадал ҳаракатлари билан бу йил умумий ҳосилнинг 400 минг тоннаси машиналар билан терилади. Айни кунларда область пахтазорларида 2 мингдан ортиқ «зангори кема» равон сузиб юрибди. Долзарб паллада уларнинг сони 3 минг 200 тага етиши керак.

Ҳар йилгидек бу йил ҳам Ғиждувон районидаги Садриддин Айний номли, «Гулистон» колхозлари, Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги», «Ромитан» совхозлари, Энгельс номли колхоз, Шофиркон районидаги «Ленинобод», янги ташкил этилган Пешкў районидаги Фрунзе номли колхоз меҳнаткашлари кунлик ўсишда ва беш кунликда байроқдорликни қўлдан бермай келмоқдалар.

Бу йил область далаларида ингичка толали пахтадан ҳам мўл ҳосил етиштирилган. Донгдор пахтакор, ингичка толали пахта устаси Мухтор Орипов нафақат Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозида, балки республикада ипак пахта тайёрлаш йиллик планини биринчи бўлиб бажарди. У бошлиқ бригада заршунослари ҳар гектар ердан 26 центнердан қимматли хом ашё йиғиштириб олдилар.

Ҳадемай Навоий ва Олот районларида ҳам машина терими авжига чиқади. Ана шунда йиғим-терим суръатига яна суръат қўшилади.

Қисқаси, бу йилги мавсумда ҳам худди ўтган йилгидек Бухоро бошқа областларга туткич бермаса керак. Область пахтазорларида етиштирилган ҳосилнинг чўғи шундан дарак бериб турибди. Ана шу «оқ олтин»ни эл хазинасига ҳадя этаётган барча меҳнаткашлар — азамат механизаторлар, чевар теримчилар, шаҳарлик мададкорлар, қишлоқ мутахассислари, тадбирли ва ишбилармон раҳбарларнинг мардона меҳнати бундан дарак бериб турибди. Улар қалбида олтин алангаси, «оқ олтин» алангаси шуълаланиб турибди. Бухоро пахтакорлари республикамизнинг 5 миллион 700 минг тонналик улкан хирмони тезроқ қад кўтарсин учун ҳар қачонгидан ҳам катта ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Неъмат АМИНОВ.

ПАХТА: МАШИНАЛАРГА ТАЯНИБ

Об-ҳаво Ўзбекистон пахтакорларига бу йил озмунча ташвиш келтирмади. Ёғин-сочинли баҳорнинг чўзилиб кетиши оқибатида республиканинг кўпгина районларида ғўза ривожланишдан орқада қолди. Ғўза пастки ярусидаги кўсакларнинг кеч очилиши натижасида машина терими олдидан амалга албатта ошириладиган жараён — дефолиация чўзилиб кетди. Ғўза барги сентябрнинг иккинчи ярмидан бошлаб тўктирила бошланди, кўпгина хўжаликларда эса бу иш ҳали ниҳоясига етгани йўқ.

Ўзбекистон деҳқонлари қийинчиликларга қарамай мўл ҳосил етиштирдилар. Улар 5,7 миллион тонна — энг ҳосилдор йил ҳисобланган ўтган йилга нисбатан 20 минг тонна кўп пахта йиғиб-териб олишга аҳд қилганлар. Ҳозир не-не машаққатлар билан етиштирилган ҳосилни тўла-тўкис йиғиштириб олиш, юксак социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш йўлида нимаики лозим бўлса, ҳамма иш қилинмоқда. Аввало машина теримига таяниб иш кўрилмоқда. Бу йил жами ҳосилнинг 70 процентини техника ёрдамида йиғиб-териб олишга аҳд қилинди. Ҳолбуки бултур 60 процент ҳосил машиналарда териб олинган эди.

Йиғим-теримнинг ҳар бир соати ғанимат. Хўжаликларда машаққатли йиғим-теримга олдиндан тайёргарлик кўришди. Пахта териш машиналари 33 мингтага, бошқа терим техникаси 30 мингтага, пахтани қопқонсиз ташийдиган трактор тележкалари 87 мингтага етказилди. Энг муҳим вазифалардан бири — бу техникани ишга туширишдан, ундан юксак унум билан фойдаланишдан иборат.

Бу борада Тошкент областида қимматли тажриба тўпланган. Хўжаликлар икки марта дефолиация қилиниб, топ-тоза қилиб қўйилган далаларга пахта териш агрегатларини олиб чиқишди. 1700 машина ишга тушиб кетди. Кунлик ўсиш кун сайин ошмоқда.

Фарғона водийсида машина терими фронти соат сайин кенгаймоқда. Андижон, Наманган, Фарғона областларида ҳар куни тайёрлов пунктларига йиллик планнинг 3,5—4 проценти миқдорида пахта етказиб берилмоқда. 650 минг тоннага яқин пахта ҳосили топширилди. Унинг ҳаммаси биринчи сортларга қабул қилинди. Планни октябрнинг ўрталаригача, мажбуриятларни эса шу ойнинг охирги декадасида бажаришни мўлжаллаб туришибди. Комсомолобод райони хўжаликлари пахта йиғим-теримини октябрнинг биринчи ўн кунлигида ниҳоясига етказишни мўлжаллаб туришибди. Бу ерда ўтган ҳафтада кунлик пахта тайёрлаш планга нисбатан 6—7 процентгача кўтарилди. Жами ҳосил машиналар билан териб олинмоқда. Агрегатлар экипажларнинг икки сменада ишлашига мўлжаллаб таъминланган. Андижон областининг колхозлари ва совхозларида 200 дан зиёд йиғим-терим-транспорт комплекслари ишлаб турибди. Уларнинг ҳаммаси дала—йиғим-терим машинаси — трактор поезди — тайёрлов пункти индустриал технологиясини қўлладилар. Барча пахта заводларида қуритиш-тозалаш цехлари ишга туширилган. Истеъмолчиларга дастлабки минг тонна юқори сифатли тола ишлаб чиқарилиб жўнатилди.

Бухоро, Сурхондарё областларининг хўжаликлари машина теримини оммавий бошлаб юбордилар. Қашқадарё, Жиззах областларининг механизаторлари терим суръатини кучайтирмоқдалар. Косон районидаги «Ленинград» совхозининг механик-ҳайдовчиси Ҳонкелди Холиқов машина бункеридан 150 тонна пахта тўкиб, мавсум нормасини мисли кўрилмаган қисқа муддатда бажариб қўйди. Шу совхознинг ишчиси Зарифа Холиқова терган пахта 100 тонна бўлди. Уйчи районидаги «Уйчи» совхозидан Қаюмжон Каримов 100 тоннадан кўпроқ пахта териб қўйди.

Пахта сифати ва уни саноат йўли билан қайта ишлаш ҳақида ғамхўрлик қилиш биринчи ўринга қўйилган. Деҳқонлар билан пахтани қайта ишлаш заводларининг меҳнатчилари ўртасидаги амалий ҳамкорлик яхши натижалар бермоқда. Учқўрғон районида йиғим-теримнинг дастлабки кунлариданоқ биринчи сортли маҳсулот олинмоқда. Бу ерда ҳар гектар ердан 37,3 центнердан ҳосил ёки 12 центнердан тола олинмоқда. Пландан ташқари 300 тонна тола ва 1200 тонна ёғ ишлаб чиқарилади. Маҳсулот ГОСТнинг юксак нормаларига тўғри келмоқда. Йиғим-терим агрегатлари пухта ишламоқда. Ленин номли ва «Учқўрғон» совхозларида ҳар бир машинанинг кунлик иш унуми 7 тоннадан ортиқ бўлмоқда. Бункердан тўкилган ҳосил биринчи сорт талабларига жавоб беради. Қуритиш-тозалаш цехлари кечаю кундуз ишлаб турибди. Ёғ-экстракция заводида республикада биринчи марта уруғликни актив вентиляция қилиш методи қўлланилди, ёғни рафинация қилишнинг эмульсияли усули ҳамда узлуксиз уч босқичли дистилизация қилиш усули ўзлаштирилди. Буларнинг ҳаммаси маҳсулот сифатини ва ишлаб чиқариш самарадорлигини кескин ошириш имконини бермоқда. Ўзбекистон далаларидан ҳали ҳосилнинг тўртдан уч қисмини йиғиб-териб олиш лозим. Кунлик пахта тайёрлаш 125 минг тоннага етди. Республика Компартияси Марказий Комитети, совет ва қишлоқ хўжалик органлари ҳосил ўрим-йиғими ва пахта тайёрлаш суръатларини ошириш учун шошилинч чоралар кўрмоқдалар. Ҳар бир пайкалдаги кўсакларнинг ёппасига очилишини кутиш — йиғим-теримни ёғин-сочинли ва изғиринли кунлар бошлангунгача чўзиб юборган бўлур эди. Бухоро, Наманган, Фарғона деҳқонлари намунаси асосида иш тутиб, жами майдонлардаги кўсакларнинг оммавий очилишини кутиб турмасдан йиғим-терим ишларини уюштириш керак. Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида худди шундай қилинмоқда. Маълумки, бу ерларда чигит бир неча бор қайта экилган эди.

Уруғликка экилган майдонларда, машина айланадиган жойларда, майда пайкалларда ва майдони текис бўлмаган карталарда қўл терими суръатларини ошириш лозим. Қўлда 2 миллион тоннага яқин ҳосил териб олиниши керак.

Шу масъулиятли дамларда йиғим-теримнинг барча иштирокчиларига зарур шарт-шароит яратиб бериш, уларнинг турмуши, уларга хизмат кўрсатиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, далада иссиқ овқат ташкил қилиш, моддий ва маънавий рағбатлантириш ҳақида ғамхўрлик қилиш лозим.

Ўзбекистон деҳқонлари зўр иштиёқ билан меҳнат қилмоқдалар. Муваффақият қозонишларига уларнинг ишончи комил. Тайёрлов пунктларига 1 миллион тоннадан ортиқ ҳосил етказиб берилди. Нобудгарчиликка йўл қўймаслик, юксак социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш йўлида ҳамма ишлар қилинмоқда.

А. УЗИЛЕВСКИЙ,
(«Сельская жизнь» мухбири).

Ўзбекистон ССР.
(«Сельская жизнь», 27 сентябрь).

ҲАЁТ ФАОЛИЯТИНИНГ ТАБИАТИ

28 сентябрь куни Тошкентда «Биоорганик химия ва молекуляр биологиянинг истиқболлари» халқаро симпозиумининг иш мажлислари яна бошланди. Унинг қатнашчилари ўз ишларини 25 сентябрь куни Москвада бошлаган эдилар, энди симпозиум программасига мувофиқ масалалар муҳокамасини Ўзбекистон пойтахтида давом эттирмоқдалар.

Ҳаёт фаолиятининг физикавий-химиявий асосларига бағишланган ана шу ғоят катта илмий анжуманни Назарий ва амалий химия халқаро иттифоқи билан Биохимия халқаро иттифоқининг топширувига биноан СССР Фанлар академияси билан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўтказмоқдалар. Симпозиумда йигирма мамлакатнинг физикавий-химиявий биологиянинг энг муҳим соҳаларида актив ишлаётган уч юздан ортиқ олими қатнашмоқда. Улар орасида Ленин мукофотининг лауреатлари, академиклар Ю. А. Овчинников ва А. С. Спирин, академиклардан И. Л. Кнунянц, П. Г. Костюк, Н. Н. Семенов, С. Е. Северин, О. С. Содиқов, Н. М. Эмануэль, В. А. Энгельгардт, Нобель мукофотларининг ва Ломоносов номли олтин медалнинг лауреати, АҚШ профессори Л. Полинг, Нобель мукофотларининг лауреатлари профессорлар Р. Б. Вудворд (АҚШ), А. Тодд ва Д. К. Ходчкин (Буюк Британия), Ф. Линен (ГФР), В. Прелог (Швейцария), бошқа таниқли совет ва чет эл тадқиқотчилари бор.

Симпозиум программасига киритилган илмий докладлар ва ахборотларда ҳаёт фаолияти жараёнларини ва биологик жиҳатдан актив моддалар тузилишини физикавий-химиявий тадқиқ этиш якунлари ва истиқболлари, тўқимадаги оқсил биосинтезининг генетик структуралари ҳамда системаларини, тирик материя структуралари ҳосил бўлишининг ҳаракат механизмлари ва уларнинг тўқима ҳамда организмдаги биологик функцияси билан бевосита боғлиқлигини ўрганиш соҳасидаги энг янги ютуқлар ўз ифодасини топган. Ҳаёт фаолияти жараёнлари табиатини ўрганишнинг энг муҳим масалалари ҳозирги медицина ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши амалий вазифаларини ҳал этишнинг янги йўлларини қидириш билан ўзаро боғлаб муҳокама этилмоқда.

Симпозиумнинг Тошкентдаги иши 2 октябргача давом этади.

(ЎзТАГ).

ПЛАНЕТАМИЗДА

А. А. ГРОМИКОНИНГ С. ВЭНС БИЛАН СУҲБАТИ

НЬЮ-ЙОРК, 29 сентябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг АҚШ давлат секретари С. Вэнс билан яна бир суҳбати бўлиб ўтди.

Стратегик ҳужум қуролларини чеклашга доир масалаларни муҳокама қилиш давом эттирилди. Бундан ташқари, ядро қуролининг синовларини батамом тўхтатиш проблемаси ва қуроллашишни чеклашга доир баъзи бир бошқа масалалар муҳокама қилинди.

Яқин Шарқдаги можарони бартараф этиш проблемаси юзасидан ҳам фикрлашиб олинди. Ана шу фикрлашиш вақтида А. А. Громико Совет Иттифоқи АҚШнинг актив иштирокида Миср билан Исроил ўртасида Кэмп-Дэвидда сепарат тил бириктиришига салбий муносабатда бўлаётганлигини уқтириб ўтди. Моҳияти жиҳатидан арабларга қарши бўлган бундай ҳаракат тарзи, деб таъкидлади у, Яқин Шарқда одилона ва мустаҳкам тинчликни ўрнатишни яқинлаштирмайди, балки аксинча узоқлаштиради ва мушкуллаштиради.

МУҲИМ ҲИССА

УЛАН-БАТОР. (ТАСС). Бу ерда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши ижроия комитетининг 87-мажлиси очилди. Мажлис қатнашчилари социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасининг қоидалари, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши сессияларининг МХР экономикасини ривожлантиришни ва унинг самарадорлигини оширишни жадаллаштириш юзасидан махсус тадбирларга доир қарорлари қандай бажарилаётганлигини кўриб чиқишлари, ана шуларни амалга оширишнинг конкрет йўлларини белгилашлари лозим. Мажлис Вьетнам Социалистик Республикаси Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлиб кирганлиги муносабати билан у билан ҳамкорликни кенгайтириш ҳамда шу асосда ВСР халқ хўжалигининг энг муҳим тармоқларида баҳамжиҳат иш кўришни чуқурлаштириш билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилади.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар, деб таъкидлади мажлисда нутқ сўзлаган МХРП Марказий Комитетининг биринчи секретари, МХР Буюк Халқ Хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбал, ўзининг тинмай ўсиб бораётган иқтисодий ва илмий-техникавий потенциали ҳамда тинчликсевар ташқи сиёсати билан жаҳон воқеаларининг бутун боришига жуда катта ижобий таъсир ўтказмоқда. Тинчлик, демократия ва социализмнинг мустаҳкам таянчи бўлган буюк Совет Иттифоқи жаҳондаги вазиятни нормаллаштириш, кескинликни юмшатиш жараёнини чуқурлаштириш, янги жаҳон уруши чиқиши хавфини сусайтириш, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлиги ва ҳамжиҳатлигини мустаҳкамлаш ишига ҳал қилувчи ҳисса қўшмоқда. КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати, шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик учун толмас курашчи ўртоқ Л. И. Брежнев тинчликсевар ташқи сиёсатни ишлаб чиқиш ва ўтказишда, социализм мамлакатларининг интернационал дўстлиги ва қалин ҳамкорлигини ривожлантириш ва чуқурлаштиришда жуда катта роль ўйнамоқдалар.

Хитой раҳбарлари, деб таъкидлади Ю. Цеденбал, тинчлик ва социализм ишига жиддий хавф туғдирмоқдалар. Улар империализмнинг актив тарафдорларига айланиб қолдилар. Хитой раҳбарлари халқаро майдонда реакция кучлари билан тил бириктириб, антисоциалистик, советларга қарши сиёсат ўтказмоқдалар.

Пекиннинг Монголия Халқ Республикасига нисбатан муносабати жуда ҳам ёмон. Хитой раҳбарлари мамлакатимизни босиб олиш ниятида турганлигини бир неча бор айтдилар. Ана шу ёвуз даъволар Монголияга қарши идеологик ва иқтисодий қўпорувчилик ишлари, ҳарбий тайёргарликларнинг кучайтирилиши билан қўшиб олиб борилмоқда. Бу эса мамлакатимиз [illegible] восита [illegible]

Вужудга келган ана шундай шароитда [illegible] душманларининг [illegible] Хитой раҳбарларининг халққа қарши, социализмга қарши сиёсати моҳиятини тинмай фош қилиб ташлашни, буюк Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан дўстлик, қардошлик ва интернационал иттифоқни мустаҳкамлашни, халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги иши тантанаси учун қаттиқ туриб кураш олиб боришни ўзининг биринчи навбатдаги вазифаси деб ҳисоблайди.

Ю. Цеденбал Монголияда социализм қурилишида ҳар томонлама беғараз ёрдам берганликлари учун коммунизм бунёдкори бўлган буюк совет халқига, бошқа қардош социалистик мамлакатларнинг халқларига самимий миннатдорчилик изҳор этди.

Буюк Совет Иттифоқи ва бошқа қардош социалистик мамлакатлар билан интеграцион алоқаларни ҳар томонлама ривожлантириш йўли, деб уқтириб ўтди пировардида нотиқ, партиямиз ва МХР ҳукумати ташқи сиёсатининг мустаҳкам негизи бўлиб, у монгол халқининг туб манфаатларига, бутун социалистик ҳамдўстлик манфаатларига тўла-тўкис мос тушади.

Шундан кейин ижроия комитет раиси, СССРнинг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашидаги вакили, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари К. Ф. Катушев нутқ сўзлади.

АХР ҳукуматининг баёноти

ЛУАНДА, 28 сентябрь. (ТАСС). Ангола Халқ Республикаси Жанубий Африка Республикасидан Намибияни оккупация қилиб туришни дарҳол тўхтатишни, унга чинакам мустақиллик беришни ва бу мамлакатда ҳокимиятни Намибия халқининг Жануби-Ғарбий Африка халқ ташкилотидан иборат ягона қонуний вакили қўлига тамомила топширишни талаб этди.

Жанубий Африка Республикасидаги ирқчи фашистик режими, дейилади АХР ҳукуматининг бу ерда эълон қилинган баёнотида, БМТнинг тавсияларига хилоф равишда Жанубий Африка Республикаси қўшинлари босиб олган Намибияда дарҳол «сайлов» ўтказишга қарор берди. Претория ирқчиларининг қонунга зид бўлган ана шу қарори БМТнинг СВАПОни Намибияга мустақиллик бериш тўғрисидаги масалани ҳал этишда қатнаштирмаслик хусусидаги қарорини барбод этишга қаратилган.

Жанубий Африка Республикасининг ирқчилари, деб таъкидлаб ўтади АХР ҳукумати, шу тарзда ҳаракат қилиб, ўзларига итоат қиладиган қўғирчоқ режимни Намибия халқига мажбуран қабул қилдиришга интилмоқдалар. Бундан мақсад — мамлакатни қонунга хилоф равишда оккупация қилиб туришни давом эттиришдан ва бу мамлакат халқини ваҳшиёна эксплуатация қилишдан, Ангола Халқ Республикасига қарши янги жиноий агрессия учун керакли базани сақлаб қолишдан иборат.

Баёнотда бундай дейилади: Ғарб давлатлари очиқдан-очиқ йўл қўйиб бермаганида ва кўмаклашмаганида Претория ирқчилари ўзларининг қонунга хилоф қарорини қабул қила олмаган бўлур эди. Ғарб давлатлари Жанубий Африка Республикасига қарши самарали халқаро жазо чораларини амалга оширишга ҳар қандай йўллар билан тўсқинлик қилмоқдалар.

Ангола Халқ Республикасининг ҳукумати жаҳондаги барча тараққийпарвар кучларни курашаётган Намибия халқига мададни кучайтиришга, Жанубий Африка Республикасидаги ирқчилар режимини Намибия халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ва миллий мустақиллик юзасидан бутун жаҳонда эътироф этилган ҳуқуқини ҳурмат қилишга мажбур этишга чақиради.

ОНА ТИЛИДА ГАЗЕТА ЧИҚА БОШЛАДИ

КОБУЛ, (ТАСС). Бу ерда белуж тилида ҳафталик «Соб» газетасининг биринчи сони чиқди. Афғонистон элатларидан бири — белужлар мамлакат тарихида биринчи марта она тилида газета ўқиш имкониятига эга бўлдилар.

Америка жамоатчилиги полициячиларнинг шафқатсизлик ва зўравонликни ҳаддан ошираётганликларидан қаттиқ ташвишланмоқда. Энг аввало негрлар, озчиликни ташкил қилувчи бошқа миллатларнинг вакиллари ана шундай шафқатсизликнинг қурбонлари бўлмоқдалар. Намойишлар ва забастовкаларни бостиришда суд-жазо аппаратидан кенг фойдаланилмоқда. Аллақачон «полиция мундиридаги ирқчилар» номини олишган америкалик «тартиб сақловчилар»га ҳибсга олинганларни жисмоний жазолаш, ҳатто ўлдириш ҳуқуқи ҳам берилган. Шу йилнинг бошидан буён полиция ўз ҳуқуқларини ёқлаб чиқаётганларга қарата ўн марталаб ўт очди, 9 киши ўлдирилди ва юзлаб кишилар қамоққа олинди. Суратда: полиция намойишчиларга ана шундай «муомала» қилмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ПАРИЖ. Франция давлатига қарашли «Эр-Франс» авиакомпаниясининг бортпроводниклари ва стюардессалари иш ташладилар. Улар меҳнат шароитларининг яхшиланиши учун курашмоқдалар. Забастовка натижасида самолётларнинг учиш графиги бузилди. Франция пойтахтидаги аэропортлардагина, жами 81 рейс бекор қилинди.

● НЬЮ-ЙОРК. Америка монополиялари ўз ҳаётий ҳуқуқлари учун курашаётган меҳнаткашларга қарши ягона реакцион фронт тузиб, забастовкаларнинг қатнашчиларига нисбатан репрессияларни кучайтирмоқдалар. «Норфлок энд уэстерн рейлуэй» компанияси темирйўлчиларининг забастовкаси давом этаётганлиги муносабати билан шахталарнинг эгалари кўмир қазиб чиқариш қисқариб бораётганлигини баҳона қилиб, бир неча минг кон ишчиларини ишдан бўшатдилар. Бу забастовка мамлакатнинг 14 штатига ёйилди.

● НАЙРОБИ. Замбия ташқи ишлар министри С. Мвале Африкадаги қўшни давлатларга қарши доим қуролли игвогарлик йўлига ўтган Родезия ҳарбийларининг ҳатти-ҳаракатларини кескин қоралади.

● ФРИТАУН. Бу ерда рус тилини ўрганиш курсларида янги ўқув йили бошланишига бағишланган тантанали кеча ўтказилди. Пойтахт университетининг профессори, Сьерра Леоне—СССР дўстлик жамиятининг бош секретари У. Жонсон кечада сўзга чиқиб Сьерра Леоне гражданларининг улуғ Ленин тилини ўрганишлари ҳар икки мамлакат халқлари ўртасида дўстлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашга имконият туғдиради, деб ишонч билдирди.

(ТАСС).

Суратларда: (юқорида) баскетболчилар мусобақасидан лавҳалар. Пастда эса (чапдан): Ўзбекистон ва РСФСР волейболчилари учрашуви. Мухлис қувончи. Ёш қўл тўпи усталари мусобақасида.

Л. Гусейнов фотолари.

МАРРА ЯҚИН ҚОЛДИ

Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси мусобақалари охирламоқда. Тошкентдаги спорт базаларида спартакиада программасига киритилган спорт турлари бўйича сўнгги учрашувлар ўтказиляпти. Чунончи, эртага баскетболчилар ўртасидаги мусобақалар поёнига етади. Бугун эса велосипедчилар Чирчиқ шаҳар кўчалари бўйлаб пойга баҳсларини ниҳоясига етказадилар. Гимнастикачилар ўртасида ҳам ғолиб команда аниқланади. «Юбилей» спорт саройида беллашаётган дзю-дочилар чемпионлик учун курашни якунлайдилар. Шахматчилар финал баҳсларини давом эттирадилар.

Митрофанов номли сув спорти саройида ватерполчилар ўртасида финал баҳслари ниҳоясига етказилди. Республикамиз вакиллари фахрли ўринлар учун курашни муваффақиятли ўтказдилар. Ёш сув тўпи усталари навбатдаги учрашувни РСФСР командаси билан ўтказиб, 5:4 ҳисобида ғалабага эришдилар. Спортчиларимиз қозоғистонлик тенгқурлари билан учрашувда (6:5) ҳам устун келган эдилар. Қолган учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: Қозоғистон — Украина— 4:5, Москва — Тожикистон — 5:6. Шундай қилиб, Қозоғистон, Украина, Москва, Украина командаси ғолиблик қилди. Ўзбекистон вакиллари кумуш медали совриндори бўлишди.

Қўл тўпи бўйича ўтказилган мусобақалар ниҳоясига етди. Бунда украиналик гандболчилар пешқадамлик қилишди. Республикамиз вакиллари ҳам дуруст натижага эришдилар. Ўсмирларимиз сўнгги учрашувни Белоруссия коллективи билан ўтказиб (39:38), спартакиаданинг кумуш медали совриндори бўлишга эришдилар. Қизларимиз эса фахрли ўринга кўтарилолмай қолишди. Улар Украина, Москва ва РСФСР коллективларидан кейин тўртинчи ўринни эгалладилар.

«Ёшлик» спорт аренасида гимнастика бўйича мусобақалар давом этяпти. Мажбурий программалар чиқишларидан кейин жами 288,5 балл тўплаган Белоруссия гимнастикачилари биринчи ўринни эгаллаб туришибди. Ўзбекистон командаси ҳисобида 284,78 балл бўлиб, ҳозирча тўртинчи ўринда бормоқда. Шахсий ҳисобда вакилимиз Рамис Галиев 53,65 балл билан иккинчи совринли ўринни эгаллади. Ҳ. Ҳўжаев, О. Хомяков, А. Ишқулов, О. Морозларнинг чиқишлари ҳам ёмон бўлмади. РСФСР қизлари 196,35 балл тўплаб олдинда боришмоқда. Ўсмирлар ўртасида белоруссияликлар ғолиблик қилмоқдалар.

Ёш чарм тўп усталари ўртасида ўтказилаётган ҳал қилувчи учрашувлар мухлисларда яхши таассурот қолдирмоқда. 1-6 ўринлар учун курашаётган Ўзбекистон, Ленинград, Арманистон, Украина, РСФСР ва Грузия командаларининг ўйинлари қизғин кураш остида ўтмоқда. Финал учрашувларини муваффақиятли бошлаган республикамиз вакиллари навбатдаги ўйинни украиналик футболчилар билан ўтказиб (0:2), имкониятни бой беришди. Ленинград — РСФСР ҳамда Арманистон — Грузия учрашувларида дарвозаларга биттадан тўп киритилди. Бунда ленинградлик ва арманистонлик ёшлар ғалаба қилишди.

Баскетболчиларимиз 7-12 ўринлар учун курашишмоқда. Галдаги учрашувда ўсмирларимиз қозоғистонлик тенгқурлари билан ўйнаб (81:79), муваффақият қозонишган бўлса, қизларимиз грузиялик дугоналарига (73:79) ютқазиб қўйишди. Ҳозирча ўсмирларимиз ҳисобида уч очко бор. Қизлар эса сусткашликка йўл қўйиб, биронта ҳам очко ололмай туришибди. Дона суриш баҳслари ҳам якунланяпти Шахматчиларимиз фахрли ўринлар учун курашда Озарбайжон командаси билан кечиктирилган ўйинни давом эттириб, ҳисобни 4:4 қилишди. Лекин, спортчиларимиз Москва коллективига 3:5, Белоруссия командасига 2:5 ҳисобида ютқазиб қўйишди. Шундай қилиб, республикамиз шахматчилари ҳисобида 12,5 очко тўпланди. Улар бешинчи ўринни эгаллаб туришибди.

Мерганлар ўртасида республикамиз вакиллари биринчи кунги баҳсда 4115 очко тўплаб, олтинчи ўринни эгалладилар. Украиналик спортчилар ғолиблик қилмоқдалар. Шахсий ҳисобда вакилларимиздан Л. Бабанова, Н. Андреева, В. Ерохинлар дуруст натижа кўрсатдилар. Аниқ нишонга олиш баҳслари давом этяпти. Хуллас, мактаб ўқувчилари марра сари яқинлашмоқдалар. Эртага спартакиаданинг охирги куни. Сўнгги учрашувлар ўтказилади. Ёшлар ўзларига аталган совринларни қўлга киритиш ва командалари мавқеини мустаҳкамлаш учун яна бир бор маҳорат кўрсатадилар.

Х. НОСИРОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ва ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Ахборот

КЎЧМА УСТАХОНАЛАР

Район маиший хизмат комбинатлари йиғим-терим мавсуми вақтида ишлаш учун Мирзачўлнинг колхоз ва совхозларига ўттизта кўчма устахона жўнатдилар. Ҳар бир кўчма устахонада пойафзал ремонт қилувчи мутахассис, сартарош, фотограф бор. Коржомани ювиш ва ремонт қилишга буюртмалар ҳам олинади. Ҳар бир автомашина учун ҳаракат графиги тузиб чиқилган бўлиб, қишлоқ меҳнаткашлари бу график билан олдиндан таништирилган.

ЁНИЛҒИ ОМБОРЛАРИ

Свердлов районидаги Калинин номли колхозда барпо этилган янги нефть омбори ёнилғи ва мойлаш материалларини тежаб-тергаб ва оқилона сарфлаш имкониятини беради. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти ишлаб чиқариш район бирлашмаси қурган бу омборнинг ҳажми 150 кубометр ёнилғи асрашга мўлжалланган. Энг янги асбоб-ускуналар ёнилғини тез ўлчаб қуйиб бериш имкониятини яратади. Бу эса далаларда техниканинг узлуксиз ишлашига ёрдам беради. Эндиликда техника учун ҳамиша ёнилғи запаси гарантияланган. Беш йиллик бошидан буён райондаги ўн битта колхознинг ҳаммасида ана шундай нефть омборлари қурилди.

ҚАРДОШЛАР ДАСТУРХОНИГА

«Сариосиё» совхози Сурхон водийсида етиштирилган икки юз тоннадан кўпроқ олма ва узумнинг энг яхши навларини Монголияга жўнатди. Совхоз ва Денов ишлаб чиқариш-аграр бирлашмасининг бошқа хўжаликлари Сибирь, Узоқ Шарқ саноат марказларига ва мамлакатнинг бошқа районларига ўз маҳсулотини кўплаб етказиб бермоқдалар. Бу ерда ҳозиргача 13 минг тонна узум тайёрланди. Мавсум охиригача яна икки минг тонна узум йиғиштириб олиш мўлжалланмоқда.

КОЛХОЗЧИЛАР УЧУН САНАТОРИЯЛАР

Шовот районида 300 ўринли колхозлараро санаторий-профилакторий қурила бошланди. Уни райондаги олти хўжалик пайчилик асосида барпо этмоқда. Корпусларда икки ўринли хоналар, процедура кабинетлари, ошхона, клуб бор. Шифохона атрофида боғ барпо этилади. 1979 йилда Риштон, Бекобод, Жомбой, Москва ва Андижон районларида колхозчилар учун санаторияларни фойдаланишга топшириш мўлжаллаб қўйилди.

БЕЛЛАШУВЛАР. ТЎПЛАР. ОЧКОЛАР

ЕВРОПА КУБОГИ. Қитъа футбол кубоги учун совет командалари ҳам куч синашдилар. Чунончи, чемпионлар кубоги учун Финляндиянинг «Валкеакоскен Хака» клуби билан такрорий учрашувда тўп сурган киевлик динамочилар муваффақият қозондилар. Учрашувда 3:1 ҳисоби қайд қилинди. УЕФА кубоги учун тбилисилик динамочилар билан торпедочилар курашдилар. Грузин футболчилари Италиянинг «Наполи» коллективи билан ўйинда, ҳисобни 1:1 қилишган бўлса, торпедочилар «Мольде» (Норвегия) футболчилари билан учрашувда очколарни баҳам (3:3) кўришди. Шундай қилиб, такрорий ўйинлардан кейин киевлик ҳамда тбилисилик динамочилар, торпедочилар совриндорлик учун курашни давом эттирадиган бўлдилар. Кубок эгалари кубоги учун курашда Испаниянинг «Барселона» клуби билан такрор учрашган «Шахтёр» футболчилари (1:1) имкониятни бой бердилар.

МАМЛАКАТ ЧЕМПИОНАТИ. Иккинчи лига, бешинчи зонадаги коллективлар ўртасида навбатдаги тур ўйинлари ўтказилди: «Металлург» (М) — «Олға» — 1:2, «Строитель» — «Старт» — 2:0, «Сигнал» — «Нефтчи» — 1:1, «Хўжанд» — «Автомобилист» — 0:4, «Текстильщик» — «Каршистрой» — 1:1, «Шаҳрихончи» — «Динамо» — 2:1, «Янгиер» — «Хоразм» — 1:1, «Бўстон» — «Хива» — 1:0, «Химик» — «Пахтачи» — 2:0, «Орбита» — «Металлург» (Ч) — 2:0.

ОКТЯБРЬ ОБ-ҲАВОСИ

Октябрь ойи ҳарорати нормага яқин бўлиб, ҳавонинг тез-тез ўзгариб туриши кутилмоқда. Ҳарорат шимолий районларда 7—12, кундузи 20—25 даража бўлади. Иккинчи декаданинг айрим кунларида 25—30 даража иссиқ бўлиши кутилади. Уст-юртда кечалари 0—5 даража совуқ, кундузи 15—20 даража иссиқ бўлади. Республикамизнинг жанубида айрим кунлари иссиқ 35 даражагача кўтарилади. Қолган территорияларда кечалари ҳарорат 9—14, айрим кунлари 27—30 даража бўлади.

Республикамизнинг шимолий районларида ҳаво бироз совийди. Ҳарорат 3 даража иссиқ билан 2 даража совуқ, ойнинг охирида айрим жойларда 13 даражагача совуқ, кундуз кунлари 1 даража совуқ билан 4 даража иссиқ атрофида бўлади. Жанубда кечалари 3-8, кундузи 12-17 даража иссиқ бўлади.

Ойнинг охирларига бориб кечалари ернинг юза қатлами музлаши кутилади, баъзи районларда ёмғир аралаш қор ёғади.

Т. ТАЙЛОҚОВ,
Ўрта Осиё регионал гидрометеорология илмий-тадқиқот институтининг гидрометеорология прогнозлари бўлими мудири.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 10.20 — «Тонгги почта». 10.50 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.20 — «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». 11.50 — «Инсон. Ер. Коинот». 12.35 — «Москвичка». 13.50 «Здоровье». 14.35 — Спортлото. 14.50 — «Ҳамдўстлик». 15.20 — «Менинг беш йиллигим». 16.35 — «Қуёш ҳаммага бирдек нур сочади». Бадиий фильм. 17.30 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильмлар. 19.05 — «Тўққизинчи студия». 20.05 — «Чунки севаман». Бадиий фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00—Л. Толстой драматург. 23.05 — «Қўшиқ бизга ҳамиша ҳамроҳ». 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Миниатюралар. 10.50 — «Светофор». 11.50 — Концерт. 12.30 — «Қуёшли ўлка маршрутлари». 13.00 — «Кинокўзгудаги ҳаёт». 14.00 — «Гипнознинг қудрати». Спектакль. 14.50 — «Жанговар поезд». 17.35 — «Бойчечак». 18.05 — Жаз музикасининг фестивали. 19.00 — «Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Г. Матёқубова ва Б. Отажонов концерти. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Концерт. 22.40 — «Душанбагача бир гап бўлар». Бадиий фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.30 — Душанба кўрсатувлари.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 9.30 — Санъат усталарининг концерти. 10.15 — «Дугоналар». 11.30 — Б. Мирзаев, Ж. Султонов, М. Узоқов ижро этган қўшиқлар. 12.00 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — Чорва қишловига шайммисиз? 13.30 — Концерт. 14.00 — Янги марралар сари. 15.40 — Ўнинчи беш йиллик йилномаси. 16.10 — Мен Совет Иттифоқи гражданиман. 17.30 — Уйғур куйлари. 18.15 — Ишчанлик руҳида. 18.30 — Мактаб қўнғироғи. 18.50 — «Ёшлик». 20.25 — Музикали глобус. 21.00 — Концерт. 22.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Днепр» (Днепропетровск) — «Пахтакор». 23.10 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадасининг кундалиги. 23.20 — Шанба оқшомида.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

2—8 ОКТЯБРЬ

2 ОКТЯБРЬ

ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Мультфильмлар. 10.25 — «Ашула дарсидан «4» баҳо» (бадиий фильм). 11.30 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 15.00 — Кинопрограмма. 16.05 — Н. Островский. Ижод саҳифалари. 16.55 — Ҳужжатли фильм. 17.15 — «Халқ оҳанглари». 17.30 — «Орлёнок». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Қувноқ ноталар». 19.05 — «Учинчи йил — зарбдор йил». 19.50 — «Тил остидаги таблетка». Фильм-спектакль. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Волейбол. Жаҳон чемпионати финали. 22.40 — «Д. Ойстрах санъати». 23.35 — Янгиликлар

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — География 12.00 — Илмий-оммабоп фильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — «Душанбагача бир гап бўлар». Бадиий фильм. 18.00 — «Тошкент болалар автошаҳарчасида». 18.25 — Мультфильмлар. 18.55 — «Чортоқ пахта тозалаш заводида». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Мактаб ўқувчилари Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. 20.30 — «Ахборот». 20.50— Концерт 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 — «Шашмақом». Телевизион музикали фильм. 23.20 — Ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Буюк илангоёқлар». Бадиий фильм. 20.30—Е. Беляев куйлайди. 20.50 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — Янгиликлар. 21.20 — Ҳужжатли фильмлар.

3 ОКТЯБРЬ

СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Орлёнок». 10.55 — «Тил остидаги таблетка». Фильм-спектакль. 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 15.45 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. 16.15 — «Сиз яратган боғ». 16.45 — «Бил ва уддала». 17.30 — Музика санъати соҳасида 1978 йилги Давлат мукофотига тавсия этилган асарлар. А. Холминов. «Ерда ҳаёт тантанаси учун». Контата. 17.45 — «Ёшлар адреслари». 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — «Ҳамма нарсани билишни истайман». 18.50 — «Советлар ва ҳаёт». 19.20 — «Музикали ҳаёт». 20.10 — «1978 йил ҳосили учун». 20.25 — «Ишга тушириш». Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Дўстларимиз чеҳраси». 22.45 — «Халқ ижоди». 23.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — «Митти Бурунбой». Телеспектакль. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — «Йўлбарс». Бадиий фильм. 18.00 — Мультфильмлар. 18.30 — «Камалак». 19.00 — СССР Конституциясининг йиллигига — меҳнат ғалаба рапортлари. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Шеърият билан учрашув». 20.10 — Самарқандда ўтказилаётган музикашуносларнинг халқаро симпозиуми кундалиги. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 —«Сенинг замондошинг». Бадиий фильм, 1-серия. 23.10 — Фильм-концерт.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Учрашувлар». Бадиий фильм, 1-серия. 19.45 — «Совет давлати ва ҳуқуқи асослари». 20.15 — Ҳужжатли фильм. 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — Эстетика.

4 ОКТЯБРЬ

ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун». 10.40 — «Ишга тушириш». Бадиий фильм, 1-серия. 11.45 — «Киносаёҳатчилар клуби». 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Тарих саҳифалари. 16.40 — «Поэзия». 17.10 — Фильм-концерт. 17.30 — «Фан оламида». 18.00 — «Горнчилар, қаердасиз?» 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Расмларда қуёш акси бор». 19.00 — Ҳаваскорлар ижросида концерт. 19.30— Ҳужжатли фильм. 20.20— «Ишга тушириш». Бадиий фильм, 2-серия 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Ёшлар ижоди». 23.20 — «Ялла» вокаль-чолғу ансамбли куйлайди. 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.30 — «Совет қонунчилиги посбонлигида». 19.00 — СССР Конституциясининг йиллигига — меҳнат ғалаба рапортлари. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Ижод гулшани». 20.20 — Самарқандда ўтказилаётган музикашуносларнинг халқаро симпозиуми кундалиги. 20.30— «Ахборот». 20.50 — Танбур тароналари. 21.30 — «Вақт». 22.00 — СССР Конституциясининг йиллигига — сабзавоткорларнинг меҳнат рапортлари. 22.15 —«Сенинг замондошинг». Бадиий фильм. 2-серия.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Учрашувлар». Бадиий фильм, 2-серия. 20.15 — Пойтахт область далаларида. 20.45 — Реклама. 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — «Совет давлати ва ҳуқуқи асослари». 21.45 — Эстетика асослари. 22.25 — Ҳужжатли фильм.

5 ОКТЯБРЬ

ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Горнчилар, қаердасиз?». 10.25 — Концерт. 10.45 — «Ишга тушириш». Бадиий фильм, 2-серия. 11.50 — «Ердаги инсон». 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Мактаб ўқувчилари Бутуниттифоқ XV спартакиадаси 16.40 — «Электроизолит» ишлаб чиқариш бирлашмаси». 17.00 — «Рус тили». 17.40 —«Орлёнок». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Миллионлар ленинча университети». 19.15 — Фильм-концерт. 19.45 — КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга! 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.25 — «Ишга тушириш». Бадиий фильм, 3-серия. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Ҳужжатли экран». 23.25—Концерт. 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 —Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ўқувчилар учун музикали кўрсатув. 12.30 — «Жамиятшунослик». 13.00 — «Ҳасан аравакаш». Бадиий фильм. 18.00— «Ёшлик». 18.35 — Ҳужжатли фильм. 18.45 — «Давлат — бу биз». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Илҳом». 20.30— «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 — «Пахтакор» марказий стадионида мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадасига бағишланган спорт байрами (ёзиб олинган).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Учрашувлар». Бадиий фильм, 3-серия 20.05 — Концерт. 20.30 — «Ўқитувчи экрани». 21.00 — Янгиликлар. 21.20 — Ҳужжатли фильмлар.

6 ОКТЯБРЬ

ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Орлёнок». 10.45 — «Ишга тушириш». Бадиий фильм, 2-серия. 11.50 — «Ёшлар адреслари». 15.00 — Ҳужжатли фильмлар 15.55 — «Шахмат мактаби». 16.25 — «Совет давлати ва ҳуқуқи асослари». 16.55 — В. Захаров қўшиқлари. 17.35 — «Москва ва москваликлар». 18.00 — «Болалик ҳақида поэма». 18.30 —Янгиликлар. 18.45 — ГДР эълон қилинган куннинг 29 йиллигига бағишланган Германия Демократик Республикаси телевидениесининг программаси. 20.15 — Концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Адресимиз — Совет Иттифоқи». 23.25 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — «Светофор» 13.00 — Болалар учун киноальманах. 13.40 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 18.00 — «Ёшлик». 18.30 — «ГДР эълон қилинганлигининг 29 йиллигига». 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — СССР Конституциясининг йиллигига — меҳнат ғалаба рапортлари. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Фильм-концерт. 19.50 — Адабий кўрсатув. 20.20 — «Ахборот». 20.40 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 — Концерт. 23.15 — Чим хоккей. Аёллар командалари ўртасида Бутуниттифоқ биринчилигининг финали.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Учрашувлар». Бадиий фильм, 4-серия 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — «Тошкент» телепрограммаси. 21.45— «Ўқитувчилар учун консультация». 22.15 — Балетлардан саҳналар.

7 ОКТЯБРЬ

ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Концерт. 10.25 — «Ота-оналар, сизлар учун». 10.55 — «Тонгги почта». 11.20 — «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». 11.55 — Бугун — СССР Конституцияси куни. 12.30 — Концерт. 13.15—«Олимпиада-80». 14.00 — Концерт. 14.20 — «Здоровье». 15.05 — Спортлото. 15.30 — Мультфильм. 15.50 — «Ҳайвонот оламида». 16.50 — «Ҳукумат аъзоси». Бадиий фильм. 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Акробатика бўйича жаҳон чемпионати. 19.10 — «Мен — Совет Иттифоқи гражданиман». 19.30 — «1978 йил қўшиқлари». 20.00 — Хоккей. «Салават Юлаев» — «Спартак» (Москва). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Хоккей (3-давра). 22.35 — Концерт. 00.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Бузилмас Иттифоқ» 10.35 — Ҳужжатли фильм. 10.55 — «Кинокўзгудаги ҳаёт». 11.45 — «Қардошлик оиласида». 12.15— «Биринчи меҳмон» Бадиий фильм. 13.30 — «Биз—Хоразмданмиз». 15.05 — «Ўзбекистон спорти». 17.35 —Концерт. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — «Ёшлик». 18.45 — Цирк программаси. 19.15 — «Ахборот». 19.30— «Оламга саёҳат». 20.15 — Самарқандда ўтказилаётган музикашуносларнинг халқаро симпозиуми кундалиги 20.30 — «Ахборот». 20.50 — СССР Конституцияси кунига бағишланган байрам музикали программаси. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Музикали программанинг давоми. 23.00 — Катталар учун мультфильмлар.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.30 — Душанба кўрсатувлари.

8 ОКТЯБРЬ

ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — «Зарядкага сафланинг». 10.00 — «Будильник». 10.30 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 11.30 — «Сунбул сочли гўзал Варвара». Бадиий фильм. 12.40 —Бугун — Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик ходимлари куни. 13.00 — «Қишлоқ янгиликлари». 14.00 —«Музикали киоск». 14.30 — «Театр спектакли». 17.05—Халқаро панорама. 17.30 — Киносанъатчилар клуби. — 18.30 — Янгиликлар 18.45 — Мультфильм. 19.00 — Ҳужжатли фильмлар. 19.35 — Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик ходимлари кунига бағишланган концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Фильм-концерт. 23.05 —Концерт. 00.35 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 11.10 — «Ҳаёт — аччиқ ҳақиқат». Спектакль. 12.10 — «Қувноқ стартлар». 13.10— «Садқаи сар». Бадиий фильм. 14.25 — «Шахмат мактаби». 14.55 — «Нафосат оламида». 15.25 — Реклама. 17.35 — Мультфильм. 17.45 — «Бойчечак». 18.15 — Кинокўрсатув. 18.45 — Кинопрограмма. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Учинчи қўнғироқдан сўнг». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Концерт. 23.20 —Ҳужжатли фильм.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30/IX да **Афсоналар водийсида**, 1/X да **Улик малика ва етти баҳодир** ҳақида эртак (кундузи), **Севги ҳақида қисса** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/IX да **Гулбаҳор қани?** 1/X да **Олифта**, 2/X да **Ужарлар.**

Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1 октябрь соат 16.00 ва 19.30 да

ЛИРИК ХОНАНДАЛАР ВА РАҚҚОСАЛАР КЕЧАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:

Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Шариф СУЛТОНОВ

СОЛИСТЛАР: Фахриддин УМАРОВ, Изомжон САДРИЕВ, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Ҳожиакбар ҲАМИДОВ, Нуржаҳон САТТОРОВА, Райҳон АБДУЛЛАЕВА, Муҳаббат КУБАНОВА, Собир МАҲКАМОВ (оригинал жанр), **Шерқўзи ҒОЗИЕВ** (интермедия ва юмор).

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист САЛОҲИДДИН ТУХТАСИНОВ.

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ҒУЛОМ ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

22-ТОШКЕНТ ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1978—1979 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича юқори малакали ишчилар тайёрлайди: ДУРАДГОР (ўқиш муддати — 1 йил), ПАРКЕТЧИ (1 йил), СУВОҚЧИ-БЎЁҚЧИ (1 йил), ПЛИТКА ТЕРУВЧИ (1 йил), ҚУРИЛИШ БЎЁҚЧИСИ (3 йил), ПАРДОЗЛОВЧИ-ПЛИТКАЧИ (3 йил), ҚУРИЛИШ ДУРАДГОРИ (3 йил), ЁҒОЧ ЎЙМАКОРИ (3 йил).

ЎҚИШНИ БИТИРГАНЛАР ЎРТА МАЪЛУМОТ ҲАҚИДА АТТЕСТАТ (3 йил ўқиганларга) **ВА БИЛИМ ЮРТИНИ ТАМОМЛАГАНЛИГИ ҲАҚИДА ДИПЛОМ ОЛАДИЛАР.**

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Шаҳар ташқарисидан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар. Қурилиш объектларида амалий машғулотлар ўтказиладиган пайтларда ўқувчиларга 33 процент иш ҳақи тўланади.

Билим юртига қабул қилинганлар уч маҳал бепул овқат, формали кийимлар ва махсус иш кийимлари билан таъминланадилар.

Билим юртини имтиёзли тамомлаган йигит-қизлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига конкурссиз қабул қилинадилар.

Билим юртида ўқув устахоналари, предмет кабинетлари замонавий техник воситалар ва кўргазмали қуроллар билан жиҳозланган.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш керак: паспорт ёки туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома, саккиз йиллик ёки ўрта мактабни тамомлаганлиги ҳақидаги ҳужжат, турар жойидан справка, 3x4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат, характеристика, медицина справкаси.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ленин райони, Астрахань кўчаси, 12-уй. Телефонлар: 91-26-47, 91-29-40.

Ўзбекистон ССР Нашриёт полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети кадрлар бўлимининг бошлиғи В. И. Умарҳўжаеваға онаси

Муаззам УМАРХЎЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ССР «Госснаб»ининг «Узглавтоплесстройторг»и коллективи Бошқарманинг етакчи инженери А. Ашуровга онаси

Тўғон АШУРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Қишлоқ хўжалик институти коллективи КПСС тарихи кафедрасининг катта ўқитувчиси О. Холхўжаевга рафиқаси

Ҳидоятхон АБДУЛЛАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, ГСП. Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05 секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70, адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26, эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ККАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. — 02747. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 224.